

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجمین (۵) خرداد ماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب :

۵ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معاون

وزارت اقتصاد .

۶ - تقدیم دو فقره لایحه و يك فقره صورت

ریز دیون بوسیله آقای معاون وزارت دارائی .

۷ - شور اول گزارش کمیسیون کشور راجع به

اصلاح ماده ۳۹ قانون انتخابات مجلس سنا .

۸ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد -

ختم جلسه

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر الموتی -

دکتر وجدنیا - میر الفضل - دکتر رهنوردی .

۳ - تصویب صورت جلسه .

۴ - شور دوم و تصویب گزارش کمیسیون

برنامه راجع به نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم

برای اجرای برنامه های عمرانی و ارسال به مجلس سنا .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

متمدی - دکتر وحیدیا - بانو ابتهاج - مبینی - بانو

دکتر دولتشاهی .

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین بی اجازه - **آقای** : دکتر مسباحزاده .

غائبین مریض - آقایان :

ابلیخان - دکتر ناصر بهبودی - پژند - روحانی -

دکتر شیبانی - دکتر فریود - فولادوند - فیصلی - دکتر

مبین - مهندس معینی - موقر - سرلشکر همایونی .

غائبین با اجازه - آقایان :

دکتر اسدی - بختیار بختیارپا - بدر صالحیان .

دکتر بقائی یزدی - پاینده - مهندس پروشانی - دکتر

حائم - حازقی - رهبر - ریگی - صائب - دکتر صالحی .

صاحبی - دکتر عدل طباطبائی - مهندس عطائی - کورس .

۲- بیان قبیل از دستور آقایان: دکتر المونی -
دکتر روحانیا - میر افضل - دکتر رهنوردی

ولیس - تلفهائی قبل از دستور در شروع میکنیم
آقای دکتر المونی شریف یابوردی.

دکتر المونی - با اجازه مقام محترم دست
و همکاران گرامی را، بنده در مورد

آرژو و موضوع مسلمانی برین سلسله مقدمی مجلس
شورای ملی برسام - بطوری که همکاران محترم استحضار

دارند دروز قبیل آشناتمام مسلم ما برای یازدهم کارهای
عمرانی دشت قزوین به این شهرستان تشریف فرما شد

احساسات عمیق و پاک مردم شهرستان قزوین نسبت به رهبر
خرمدم ملت ایران بنظیر بود مردم خیلی خوشیافتند

که درودان سلطنت چنین رهبر خوشه شریفی بقیات ملی
نسب همه مسردم ایران شده (اصح است) امروز در

دورترین نقاط کشور آشکارمان و آبادی بخوشی دیده
میباشد. منطفه قزوین از مناطق بسیار مستند مملکت

است. منطفه قزوین از منطفه قزوین مستند مملکت
بوده و هست ولی در گذشته بودجه مورد توجه نبود

بهین دلیل در برنامه های مملکت سهمی نصیب این
شهرستان نشده و در چندسال اخیر بعلت توجه خاص

شاهنشاه بک برنامه عمیق عمرانی در دشت قزوین اجراء
شده و این کار موجب شده است که بک منطفه زرخیز

ایران که سالها مورد عدم توجه بود دچار بک تحول و
بیشرفت عجیبی شده و مردم بکار فعالیت مشغولند

این منطفه مشغول شده اند (اصح است) براساس شائبه
کارشناسان فنی برنامه ای که برای دشت قزوین طرح شده

براین حساب است که ظرف دو سال این منطفه وسیع با
اسول جدید کشاورزی بهر مرداری بشود و همین حساب

شده است که ظرف این دو سال ۵۵۰ میلیون مترمک
آب در این دشت بدست می آید به این صورت که ۲۴۰

میلیون مترمک درسال آبیهای زیرزمینی منطفه قزوین
۲۵۰ میلیون مترمک آب طاقان رود است ۵۰ میلیون

مترمک آب دروخانه های داخل دشت، یعنی دشت اجزائی
این پروژه ۵۰ میلیون مترمک آب در این دشت مورد

استفاده قرار میگیرد (ارستیناجی - ارسنجانی) که سابقاً بهر طرف
احست، جنابامالی چون بکار کشاورزی وارد شهیدمانیده

که چشور این تروت ملی بهر مید رود ولی وقتی مملکت
منظم بود و برنامه ای داشت، طرح داشت و بایک اسول فنی

از این استندادهای انسانی مملکت استفاده شهیدمینیم
بسرعت مملکت به بلور می رود. برنامه ای که در دشت قزوین

طرح شده دروطفه اولی چهارمید ۳۵۰ حلقه چابود که
فلا صدوشیاطم حلقه چاختر شده که ۱۰۰ حلقه ۱۰۰ میوه

است و چهل حلقه تا با بیان سال جاری میوه زبده
بخصوص بعداز کشیدن شبکه برق مید رود شهرستان

قزوین و تهران در این منطفه برق و آب ارزان در اختیار
همه مخصوصاً کشاورزان قرار میگیرد که مسلمی لازم

است اینچاسی گرمی کم و بسیار مهم است اینستکه تمام این
برنامه ها صرفاً با لابردن سطح زندگی کشاورزان

اجراء میشود (اصح است) در این منطفه ای که چاه
حفر میشود و آب بدست می آید مالکی نیست، تمام آن

اراضی است که بین زارعین تقسیم شده و در اختیار آنها
گذاشته شده و برای اراضی که زمین دارند چاه حفر

میشود و برای ارزان کشیده میشود (ارستیناجی - سزای
زارعینی که سابقاً بعلت نداشتن اسول کشاورزی به نفاط

دگری می رفتند) - اصح است سول جنابامالی
زارعین که بقول معروف روی دریا بی از تروت زندگی

میکردند ولی بعلت نبودن بک برنامه مجرب و آماده هست
در گرسنگی بودند و ناچار به مهاجرت بودند ولی با اراده

شاهنشاه این برنامه های وسیع کشاورزی در منطفه در مملکت
ما اجراء میشود و شرح حال آقای مردم با یاد میروند

البته محاسبانسی که خود کارشناسان اقتصادی و منشی
کرده اند به این صورت است که در شرایط فعلی سطح

کشور خزانواد زارع قبل از این پروژه ۱۵
هزار دینار بود و ما چاه برای برین سال می هزار دینار

ناشت هزار دینار میزند این خیلی منصف است
میبینم ظرف چند سال بک زارع ایرانی درآمدش بسرعت

چهار برابر میشود ای کاش استناد و قدرت مالی مملکت
میرسد برای اینکه اینها همه محرم بران همه های

ما به آنها برسد که بشود در سراسر مملکت این چنین
برنامه های را اجراء کرد که همه زارعین همه طبقات

مملکت استنادیک استناد را بالای برسد منصفه سد طاقان
که بآن اشاره شد این بک ارضیت است و بیش از سدسال

است مردم شهرستان قزوین جزو آرزوهایشان ساختن سد
طاقان بوده است دروز نامه های ۳۰-۴۰ ساله قبل که

منشرب میفده وقتی نگاه میکنیم ببینیم بزرگترین
خواست مردم قزوین این بوده است که سد ساخته

بشود ولی آن ایام گذشت و این سد هیچ وجه ساخته نشد
و این خواسته ها هنوز ممانعولی با کمال خرسندی نماند

پروژه و الا آن مشغول مطالعه هستند تحت نظر کارشناسان
ژاپنی و کارشناسان فنی ایرانی خودمان مشغول کار بک

برنامه ای تهیه شده که شاهنشاه در مسافرت پریروزشان
اوامر مؤکدی در این مورد صادر فرمودند و با ساختن این

سد بک این بزرگترین برنامهمانده سزای در ایران
اجراء میشود سدی که از نظر اقتصادی را تابان است یعنی

ظرف مدت کوتاهی میتواند هزینه ای که برایش صرف
میشود مستهلک بکند بک منطفه وسیع بین آبیک و

قزوین زیر بکست خوبان رفت البته بنهازه نیاز حکانرا
ذکر میکنند و منشیوام بگوریم با تأیید بک جنون

ندیمان (ارستیناجی - منطفه بک منطفه وسیع بین آبیک و
عرض کردم منطفه بسیار مستندی است و موجب خواهد

شده که این منطفه وسیعی که سالها باوجود این استناد
افتاده بود آید بشود. بنده منطفه دارهستم و این خواسته مردم

شهرستانهای قزوین است که در این مکان منصفه آید بکند
شاهنشاه بزرگه بران که تا این حد بهر مردم یاد میروند

مملکت توجه دارند بکتر بک (احسن) بخصوص از
طرف شهید هزار نفر مردم قزوین مراب تشکر را

بر نشان برسام و از خاندان ممتاز میبخواهم که وجود
رهبر خردمند ما محافظ فرماید (اتفاقاً) تا این برنامه

اجراء وسیع عمرانی در همه جای مملکت اجراء بشود
اتفاقاً البته بازمه و برهه در تمام استان کبابیکه بکند

اجراء این پروژه زحمت میکنند تشکر بکند بنده امید
نمیرم برای اینکه اینها همه محرم بران همه های

میوادی که در ایران و شاید بعضی از ممالک خارج میوه

افغانی شافشته ما هستند و از همه این افرادی که زحمت
میکنند باید تشکر بکند (احسن) این مطلب امر برین

بک نظر افزایش تولید و سطح زراعی مملکت اوقاسی
هست که واقفوقش استناد این کبابیها میخواند خوش

تولد میکند که ممکن است به این سرعت به این چنین
برنامه های بهر سبب کتابیهای که آرزو در دشت قزوین

منتشر شهیدود بنده دیدم که اشاره کرده بودند با اجراء
این پروژه طاقان وصال یعنی سال ۱۳۳۰ محصولی که

در این دشت قزوین بدست خواهد شد به این
ترتیب خواهد بود: محصول زراعی ۷۰ هزار

هکتار در زیر بکست خواهد داشت با نفاط جدیدی احداث
میشود و هفت هزار هکتار با نفاط قدیمی که هست در حال

ازین رقم بود ۳۵۰۰ هکتار آن آباد خواهد شد. محصول
که در سال بدست می آید و نفاط شهر خزان تن چند است (اصح

است) اگر بکس قزوین در این سال شش هزار تن
چغندر تولید بشود این چغندری که بکی از مواد اولیه

مورد احتیاج کارخانجات قند خودما هست و الا آنها در سال
بسیم هزار تن قند و شکر از خارج وارد میکنیم ملاحظه

فرمایند این رقم قند بهر از درآمد ملی ما بکند ما
همه سالها برای یازدهم در درآمد ارزی کشورمان اختصاص

میدهم بخبرید بکتر از خارج از مملکت، شهید هزار
تن چغندر در سال بکس فوق العاده ای است و اگر برنامه

دشت قزوین به نتیجه نهائی برسد من سال اولش اشاره
نمیکم که بک بکست خواهد داشت در سال شهید هزار تن چغندر

تولید بکند بلکه نفاط کارخانه قند در قزوین تأسیس
خواهد شد که نهایتاً وضع زارعین ما خوب میشود بلکه

از نظر افزایش درآمد ملی بکس بسیار بزرگ بهر نته
مملکت ما اضافه خواهند شد و از هزینه های ارزی کشور

صرفه جوی میشود البته آمار این است که شهید هزار تن
چغندر، چغندر، پنبه زراعتی، سبزه، شهید هزار تن میوه

صحت، هزار تن کپور، و دوبریو با بک کارشناس خارجی صحبت
میکردم مقتدی بود که بعد از اجراء این پروژه، نهایتاً

میوه تمام ایران از سبب و کلابی و حلوا بکست اعظم
میوادی که در ایران و شاید بعضی از ممالک خارج میوه

مصرف شود از این دستخوین میتوان بهی که در این گفته
 آنهاست بنده مستوفی شد در این گفته نادم ولی امیدوار هستم
 حقیقتاً این برنامه به نتیجه قانع برسد و مردم از تابع
 افلاکی این برنامه عاقلان سود و سودی در بهره برداری
 بنده که بعنوان یک ایرانی در این براسم شرکت داشتم
 خوشحال و وقتی میدیدم شاه مملکت ما بپایه دقت و
 علاقه‌ای و باوجه حوصله‌ای جزئیات این برنامه را مورد دقت
 قرار میدادند و رسیدگی میکردند و دستورانی میدادند
 شاه مملکت بایکایان ساده نظامی خودشان خلبانی هواپیما
 را عهده‌دار بودند و هلیکوپتر و ماه خودشان می‌راندند شاه
 مملکت‌مانه تنها در اداره امور داخلی مملکت و تسلط
 بر بانه‌های خارجی بلکه از نظر فن بقدری دقیق می‌بودند
 که حتی وقتی آقای ستاروجعفری غیرمقدم عرض میکرد
 ایشان میدانستند که یکی از خواسته‌های مردم قزوین
 ساختن سد طالقان است بین حبیبشاهن فرسودند سد
 طالقان ساخته میشود و خیال مردم از این جهت مزاحمت
 میشود این نشان میدهد که رئیس مملکت و وزیر ما بپایه
 حد بکارهای عمرانی مملکت وارد هستند و علاقه دارند
 (صحیح است) و در ظرف نصف روز تمام این برنامه‌ها را
 بر سر وقت مطالعه و بررسی کردند حالا از خاک و باد
 گریز ما بنده عرض نمیکند آنچه که برای ایشان پیش از
 هر چیز مورد علاقه بود مسئله پیشرفت کارهای عمرانی
 بود و دقت و مستحضر و اینکه واقعا بود مملکت داند از آن آخرت
 بعصر واقعی برسد - معلوم بود درباره مسافرت شاهنشاه
 معظنا به کنوشهر و در راهی و کنوشهر و مراکز است
 که از فردا آغاز می‌شود شاهنشاه سفر شاهنشاه نه تنها در
 داخل مملکت برای ملت ما بخواهد وزیرت و سعادت
 است بلکه سفر ایشان بخارج از مملکت نیز برای ملت ایران است
 توأم با خیر و برکت و سعادت است (صحیح است) شاهنشاه
 سیدل استیلا داشته بود مملکتی که شرف تشریف می‌فرستد
 برنامه‌های عمرانی و برنامه‌های افلاکی مملکت
 ما در ایام سایر کشورها تشریح میکنند و در حسن مناسبت
 در روابط دوستی ایران با سایر ممالک گام‌های سریع

برداشتند میشود تنها یک نکته اشاره میکنم - آنروز
 شاهنشاه شوروی موجود شد که یکی از بزرگترین اسرار
 های ملت ایران درباره خود باطن و کار عملی بود (صحیح
 است) کسانی که در انتظام و تکلیف شاهنشاه شوروی وقت
 بودند مثل آقای هندیس روحانی که آن‌وقت شرف داشتند
 می‌گفتند ما وقتی در مذاکرات بعدی بودیم بدینال سفر
 شاهنشاه که مذاکرات شروع شد میدیدیم که تمام دروا
 بر روی ما باز شده است و موفقیت ما چند برابر شده این
 مسافرت شاهنشاه آریسماهر پیش از این موجب خودمانند
 که نه تنها ملت ایران سایر ممالک دنیا خوب شناخته
 شود بلکه برنامه توسعه زرفی مملکت ما معرفی کرد
 و انتفاع نامرئی برای ملت ایران کسب بشود (صحیح
 است) ما در این سفرها هم پیشین شاهنشاه یک منطقه‌ای
 سفر نمیکند بلکه بکشورهای مختلف با داشتن هر مملکت
 هر ایامه در هر بلوکی از بلوکه‌های دنیا که هستند هم رفتن
 کنند و این برای ازیست ثابت و آرام است که به همه
 ممالک دنیا در هر روز هم هر بلوکی باشد احترام گذاشتند
 و علاقه داریم با ایران روابط بسیار خوب داشته باشند
 و در این مسافرت‌های نامرئی و سریع درجه توسعه اقتصادی
 مملکت ما پیشرفت می‌شود که وسیع و مبرم و جلال
 خود بود در این کارها موفق خواهند شد مسافرت برومانی
 مسافرت به یوگوسلاوی و مسافرت بر پاکستان حتماً بنظر
 من توأم با فایز و صلاح خواهد بود خصوصاً در مسافرت
 چون بنده هم پیشین که اخیراً همشاهی از کنوشهر ما برآین
 رفتند و همشاهی از مراکش پیش ما برآین آمده اند بنده در
 سه روز پیش آقای دکتر داد رئیس مؤسسه رازی
 را دیدم میگفتند ما در دیال این مذاکرات هفتاد
 ۶۰ هزار دینار از آن گریزهای گوی بر سر کفن صادر میکنند
 و آن خیلی از زمانک دنیا از اینجا از او کفن بر سرمانی
 که در مؤسسه رازی و این تهیه میشود استفاده میکنند
 در ممالک اروپایی و در این تهیه میدهند که در مملکت
 درجه رفته‌ها کارها دارد بر سرعت می‌برد بنده پیش
 از این وقت همکاران عزیزم را نمی‌گیرم خوشبختانه این
 اختصار نسبی بنده شده است که در التزام شاهنشاه معظم

از این سفر شرکت داشته باشم این سفر برای مملکت
 بسیار موفقیت آمیز است و تصمیمم یک ایرانی هستم از
 این اختفاری که تصمیم شد خیلی خوشحال می‌باشم
 آرزو مندم خداوند بزرگ شاهنشاه عزیز ما را حفظ کند
 که این برنامه‌ها توسعه اقتصادی و اجتماعی ما هر چه
 زودتر پیش برسد (الله اعلم) و بازم در آخر بیاناتم از طرف
 شمس‌خان زفر مردم قزوین از شاهنشاه معظم و از توجه
 خاصی که ایشان صبرمان و آبادی قزوین می‌فرمایند
 تذکر میکنم یک وقتی سالیانه به آقای میرافشار که در همه
 قسمتی از وقت ایشانرا استفاده کردم تقدیم میکنم
 و بیسی - آقای دروحدیو باقری‌الدین
 دکتر وحیدنیا - همکاران محترم استعمار دارند
 که کنفرانس افلاکی بازرگانی که از روز شنبه ۳۱
 اردیبهشت ماه در اسفهان برگزار می‌شود آری استقامت
 بعد از سوز و بخار و پاک‌فشانها ما در این کنفرانس
 بهترین تصویر برای گزارش این نوع کنفرانس‌ها اجتماعات
 بسیار مفید است و منافع بسیار می‌دهد، بتوانند در راسته باشند
 اول اینکه تجار مختلف و صاحبان سرمایه و زشورت را
 که در شهرها و اطراف مملکت بر آورده هستند گرد هم
 می‌آورد اینها و با پیشتر با هم تکرار می‌دهد و می‌تواند
 و در راهی که با هم در جریان می‌گذارد (و دکتر المونیکی
 بسیار خوب است) که در سایر شهرتها هم تشکیل بشود
 البته اینهم بسیار درخورد تقدیر است که مثل گذشته تمام
 کارها در تهران متمرکز نمی‌شود این کنفرانس سال
 گذشته در خرمشهر بود و اسامان در اسفهان و ساپالهای
 آنی در کنوشهرهای دیگر این کنفرانسها اصلاً برای جنبه
 و پایه علمی دارد استوار میشود و چیزی که منضمواً باید
 نظر میکرد این بود که طبقه جوان و تحصیل کرده
 کار دانند این کنفرانس بودند معلوم شد در راهی که
 ساها در راه اقتصاد مملکت زحمت کیده‌اند و تعبیر
 نمودند تا این حد است جوانان راه گرفته‌اند و اینها را
 در اطاق منابع و در اطاق بازرگانی و در کردن چیزی
 اقتصادی مملکت و بازرگانی وارد کرده‌اند و این نوید
 را میدهد که بازرگانی ما بر پایه‌ای و جنبای علمی استوار

متمل بشود تا کار حمل و نقل و افزایش واردات و صادرات
 به مناطق جنوب و مناطق خلیج فارس و پیشین تعیین مسوول
 بشود و دانشکده حرفه‌ای و صنعتی برای تولید بوجوانان و
 پرورش استادان آنها فراهم شود و سرد خانه‌های مجوز
 فراهم آید و فروشگاهها و نمایشگاههای هنرهای زیبا و
 صنایع دستی برآمده علمای ایجاد بشود. همه مردم
 اسفهان بایان فضاهای نامیدگان اطراف بازرگانی
 همدا هستند (صبح است) اما زود تانفاز داریم
 حناطوری که بهمه سائز جود دارد و انشاءالله به همه
 تانفاز های حقه و مقولر آقایان بازرگانان جامه عمل
 خواهند پوشانید باین تانفاز مردم اسفهان همه توجه
 عاجل بکنند و بجایهای آنها را تا جائیکه میسر باشد
 پر آورده کنند. مسئله دیگری که خواستیم برهن میگردان
 محترم بر سر اموال اشغالدارم که آقایان نوزده و آقایان اصناف دولت
 و مخصوصاً آقایان مهندسین روحانی که اینجا بجا بفرمودند توجه
 بفرمایند خواهش میکنم با ادا شدن فرمائید. بن الظاهر از آقای
 نعمت وزیر این است که از زمینهای اموال مقرر بفرمایند
 تمام این کسب و بونهای که درصافات اموال به صحیح و با
 غلط تشکیل میشود (این حدف بود) (احتساج) عرض
 است که موکلین بنده که بیشتر از دهات میآیند شایع است
 ۷ یا با توپوز راه میآیند ساعت ۶ صبح میرسد به تهران
 میآیند منزل خودشان حاجتی دارند خرید میال و سازه
 کسب میبایست در اسفهان آنجا بلیت میدهند متأسفانه تشکیل
 اداری ما باین امر حسیله نمیشود که آنها را در محل کند
 میآیند تهران ساعت ۶ میرسد و بنده با اسفند با دهات باین
 دستگاه می نویسم با تلفن میکنم میروند بآن دستگاهها باین
 شخص دروزر ممکن است برود و بگویند آقای ممد کل
 کسیون دارد در حالیکه اغلب اینها در مسافرت هستند
 (دکتر و هندورزی - موعوض - این است که کسیون هم
 ندارند) سابق ما از کفازین و روبرو کراسی اداری به تنگ
 آمده بودیم حالا کسیون بازی همه اضافه شده است خود
 آقای نعمت وزیر جلوسات هیئت دولت را بعد از ظهرها
 تشکیل میدهند ولی در ادارات مکنی رفتار میکنند و
 این کسیون بازی مثل یک سرطانی کرده و بپوش

جائی و بهر اداراتی که مر ارجعه میشود میگویند تصدی
 مسؤل در کسیون است (چند نفر از نمایندگان - یادر
 مسافرت هستند) ۱۰ از آقای نعمت وزیر تانفاز میکنم
 دستور بفرمایند که این وضع از بین برود (یکی از
 نمایندگان کان-جنابان میسئتم مدیریت خدمتوقلمونید)
 برنده تصلیمات در این رشته است - یک یاد داشتم
 برای بنده نوشته اند راجع باین سیکارهای خارجی آقای
 کبیری هم گفته اند. چندان در این باره عنوان فرمودند
 نوشته اند نمیدانم با این تبلیغاتی که از طرف فروشندگان
 سیکارهای خارجی میشود ولی چه اقدامی کرده است
 (باینده - مخصوص مسافرین خارجی است) و در زمینه
 مبارزه با کاسان که سیکار خارجی میکنند - بقیه وقت
 را به آقای میرافضل میدهم.
رئیس - آقای میرافضل فرمائید.
میرافضل - همکارم جناب آقای دکتر وجدیاد
 صحبت میکردند البته همه فرمایشات ایشان گوش
 میدادند ولی شنیدم با کوشش کردن اختلاف دموکوسی
 هم که بنده میخواستم کسب از قبیل بیا بیا بدمکار سا
 میهن لکنایه که در آخر بیایانان فرمودند احساس کردم
 بعضی از کسب راجع به امری که گالسه با ادارات و
 کسبیهوها صحبت میکردند همه آقایان تمام گوش شدند
 برای اینکه مثالی بهمه هست و همه علاقه داشتند گوش
 بدهند چون من توجه باین مطلب داشتم و موعوض را
 از برای کسب کرده البته همه با نام قوا و مسدود میدانم نکته
 و فرمایشات ایشان گوش کرده ام ولی دیگری که بنده
 تانفاز روحت جرایم استاد کتر هندورزی - چرا از سازمان
 بر نامه شروع شده است) نسبتاً صاحبان هموزر نامه اطلاعات
 روز قبل بار یافت محترم مجلس شورای ملی بمل آورده
 بودند که دروزر آن نبود و چون اصله مطلب در اختیار
 نیست اینمکله عنوان موافقت فرموده بودند صحیح
 است و دروزر تانفاز فرخویی است من تعجب کردم که
 چطور چنین آئی و زنی بر یک جمله فرموده اند صحیح
 است و خوب است (مهندسین سابق - خوب بود تا آخر

مطلبیدار میخوانید) ولی دوست عزیزم که آب کش بود
 تأمل میفرمودید بهتر بود. بنده اول عنوان را کتبت و متن
 را آوردم این روزنامه اطلاعات است و آقای مهندسین
 اظهار داشتند اگر طرح دروزر تانفاز دروغها خواهد
 درصاف دستگاهها ملکت اجرا میکنند قاعدتاً نباید
 کار آمدن با صبح تا سیکار کنند و چون زبش کار آمدن
 دولت یکی اساتص با همکار خراج دارد خبالی میکنند
 این موضوع علی بنده مگر اینکه شرایط در روان
 استخدام پیش بینی میکنند که مستخدمین دولت موظف
 بیک سر کسر صحتی دوسره در دستگاههای دولتی باشند و
 این مسودت بار فاع این مشکل البته دروزر تانفاز در خدمت
 میبود و بود برای سلامت کارمندان و افزایش میزان کاسب
 میباشد (فرجیول و با توجه بیکتایوت کسب
 فرمودند) البته ضمن بحث راجع به دروزر تانفاز صحبت شده
 است و با کمال تألم دستگاهها اشراف کرده اند همه نمایندگان
 ما یک آمار صحیح اقتصادی از کسب و اسامه ای که در مملکت
 روزانه صرف میشود و انرژی که در روز برای کار خا
 صرف میشود تا فرمایم تا اینجا من بیرون برهن شده ام
 محترم بر سر اموال ولی مینظور می نمایم که با صاحبان همه
 و ایام تانفاز و جشنها و ایجاد و سوگاریها و یاد مکه
 مرخصی هرگز کند که حق مرخصی است تقریباً نیمی از
 سال تانفاز است و نیم بقیاتی اگر بماند باقی بماند. موعوض
 نداشته باشد مسافرت و با مسوومیت خارج نیاید باید
 بکار آمدن و مردم رسیدگی بشود هنگام مقرر بنده
 فرمودند که غالباً کسیون دارند اگر آقایان با ادارات
 تماس داشته باشند و تلفن میکنند یا تتر بفریبند بدستگاهها
 می بندند خبری نیست در قیاس با همه تانفازها بنده از دید
 بنده ایام دیدم از سازمان بر نامه که بکسبها بفرستند
 است که روزی ده های تانفاز بر در ادارات کسبها سفری
 کشک داشته باشد که جو بگیوری در امجین باشد و تانفاز
 یکسانی که مر ارجعه میکنند باعث بدخ من از اضمحلال
 روز شنش است مگر مر ارجعه کردید و بشنا جواب داده اند
 که روز پنجشنبه اش نماینده میخوانند بگذارند؟
 (دکتر هندورزی - اصلا بنده نمیدانم این دروزر تانفاز

راجر از سازمان بر نامه شروع کرده اند مگر اداره دیگری
 نیست امرش کم در این باره روزنامه اطلاعات نوشته بود یا
 متضمنین و مشاورین و کسان که در امور اداری بسر
 دارند مذاکره شده است بعضیا معتقدند که چون شنبه
 و یکشنبه تانفاز فرنگیها و اروپائیا است و شنبه آنها
 مثل پنجشنبه صاحبان بهتر است یعنی آن آنها بشنند
 کرده بود که جمعه شنبه تانفاز است برای اینکه ما
 پنجشنبه و با عمولا تانفاز هستیم کسان هم که در این
 دستگاههای اروپایالی که در تهران کار میکنند و ما آنها
 سرکار داریم بکنند یا تانفاز هستند و شنبه آنها حالت
 پنجشنبه مارا دارند و این ترتیب در هفته چهار روز تانفاز
 میشود یعنی از نوبتی که آقایان پنجشنبه و صمیم میگردد
 و اجرا میکنند در وقت که میکنند پنجشنبه تا یکشنبه
 تانفاز باشد چه اشکالی میباشد (پاسو تربیت - عملا
 اینطور است) آقایان نمایندگان محترم من از فرمود
 آقایان استدعا میکنم من از یک بک سروران عزیز من
 میکنم تومعه بفرمایند و مفارش بفرمائید که دو حمله
 کنایه که بنایینجیب در حضور شاهنشاه است این بر نامه
 بنویسند که در اختتام مادره خردمند ما چگونه بنام
 جزئیات امور ملکتی و اداری توجه دارند و عمیقاً وارد
 هستند و درباره تمام مسائل صحبت کرده اند بکرات راجع
 به مر ارجعه کردن مردم و افراد به ادارات و سرگردان
 نکردن مر ارجعین و ارباب رجوع صحبت فرموده اند و به
 دولت نذا کرد داده اند این دستگاهها حقوق میگیرند
 که جو بگیوری در امجین بنده برای این مردم کار میکنند
 که کار مردم حل بشود آخر دروزر تانفاز فرمایش آقای
 دکتر هندورزی چرا باید از سازمان بر نامه شروع بشود
 همه قیاس به نفس میکنند آن عدای که خصمیم میگردانند
 دروزر تانفاز کنند - بارشنان مقصود است همان
 ایام موعوض که تمام میشود تانفاز بپرد به بیلاق
 و فرود ساعت شت تانفاز بیارند به اداره
 ولی با باین وضع همه کار آمدن سازمان بر نامه می توانند
 اینکار را بکنند - ممکن نیست بین کار آمدن سازمان
 بر نامه زده باشند که از نظر مالی در سببیه هستند مثل

سایر کارمندان دولت نیز نتواند این مصیبت را بزرگتر کند اینها را ناچار میکنند که در آید هفته آن سه چهار روز تمام در اربعه ناخوش روزها زمان بر نامه میماند و خوانند برای حد از غرضان دایمال کاری برود و تلاقی برای مشتاقان بکنند و کاری بکنند که وقت آهنگی که با حقوق محضری بی زندگی کنند گرفته شود متأسفانه تمییز هر شکل در هم روبرو خلاف است اگر مدیر کل یا رئیس ادارهای بکروز دولت کارمند را صدا بزند بغیر منتظره بدون اینکه استحقاق داشته باشد بیکی هفت هزار تومان و بیکی ده هزار تومان بعد همین تمییز موجب میشود که اینها ناراضی شوند و حال آنکه اگر بویج مکتوب نامه را نشانی میباشند در حق کارکنان نیست مامور کرد گفتمند که حقوق که با اکثر آقایان کارکنان سازمان بر نامه داده میشود متناسب با حقوقی که به کارمندان دولت داده میشود نیست البته هستند افرادی که در سازمان بر نامه خدمت میکنند و استحقاق همان حقوق را دارند ولی این آقایان نیست ما همیشه روی کلی صحت میکنیم متعین هم جاهت همه جا کارمندان خوب هست همه جا کارمند بزرگان و همه جا کارمندان مگفکی نیست اکثر حقوق کفاف زندگی کارمندان را نمیدهد آقای مهدی اصفا بسیار مرد شریف منظم و پاکدامن است خیلی زحمت میکنند و نایبگنجینه بیجا هم باشن روزی برایش مطرح باشد ایشان همه زندگی اش فولتایم است و روزی شرب کارمندان این آقایان هم و سایر هم و مطلقاً از عنوان تکلیف نیست بسیار که نامسجحتی سازمان بر نامه با حقوقی که اکثر کارمندان میدهند ایجاب یک تمییز کرده است بین کارمندان دولت و فارغی میشود این مسئله هم از آنجا شروع میشود بنی در روز تعطیل و آزاد بودن آقایان چون میبود بی کسی یک محاسبه ای میکردیم که در نتیجه که خسته بودیم بکنند هم که تصدیق میکردم بروم مداره دو شنبه تمام آدمی آثار شومی خدمت میباشند و مشغول کار هستیم بنوبه دیدیم چه ارزشی است باید آماده رفتن

معرضی بشوم ایمن یک روز را هم اجازه بدهید کارکنیم بعد چهارشنبه هم حالت پنجشنبه ای خواهد بود یک مدتی که بگذرد چهارشنبه همین حالت پنجشنبه دروزد زیر و زمان زمان بر نامه ایبا خواهد کرد که آقایان مشغول مذاکره هستند که روز پنجشنبه را از کجا شروع بکنند و یکجا بروند ولی باز در همان زمان بر نامه افرادی هستند که مثل سایر کارمندان ادارات که حقوق کم میکنند عرض کنم حضور عالی البته فکر میکنم مثل وزارت آب و برق باشد وزارت آب و برق وزارت آبادانی و مسکن که ایشان فرمودند شاید درستگفتن با عدم رضایت محضری باشد علت هم همان آقایان است که از سازمان بر نامه اعداد و حقوق گرفتار میکنند و به دیگران نمیتوانند آنرا مستحق بدهند و این باعث ناراحتی است بعد هر سال افزایش میابد این است که از هر گروه تمییز که نامسجحتی است و مسکلت جلوی گیری بشود و همه کاریکه بعنوان مستخدم مملکت درستگفتن خدمت میکنند این انتظار دارند که با آنها با نظر مساوی نگاه کنند که ظلم بالربوبه عدالت حقوق هر چه هست و کار هر چه هست بر تریب بطور نسای به اشخاص واجد صلاحیت داده شود و حقوق دریافت کنند بنده مطالبی که در مورد حوزه انتخابیه و رفتار بیگانهی که دارم می خواستم عرض کنم ولی وقت من کفاف نمیدهد انشاءً بروز دیگر مکرر میکنم (احسن).

فلسی - آقای دکتر خرمروی فرمایشید.

دکتر خرمروی - با اجازه مقامات بر سروران عزیز و گرامی بنده چند روز قبل ضمن مسجحتی که بر سر آقایان رسانده در مورد گفتار گاهها اشاره ای کردم ولی چون متأسفانه وقت کم بود نتوانستم آنطوریکه باید و شاید توضیحاتی بر سر ساخت مقدم مجلس شورای ملی برسانم و از نمایندگان دولت استماع میکنم در این مورد هر چه زودتر اقدام میکنند تا فارغی حالتی که برای کارمندان منتظره میباشند از پیش آید این نیز برود بطوریکه به بنده اطلاع دادند در خط سراسری راه آهن دولتی ایران مین گفتار گاه وجود دارد چون در گذشته

این گفتار گاهها باعث بستی صداقت و سوانح شمه بودند حیث دولت در تاریخ ۲۹/۱ صوبینامه ای بگذازد که بلنگه نتواند بدین مشکلات خانه بدهند زمین صوبینامه را دارم و در این مورد میفرماید توضیحاتی بدهم و عرض میکنم که این صوبینامه که مال سال ۹۴ است علاوه بر اینکه محضری ردی را در آن کرده مشکلاتی بوجود آورده که باید آن در مسئله کارورزی سازمان زود رویر خوبان بنویسند بطوریکه در عرضی از چند سال گذشته کارمندان قلع شده است این صوبینامه مشتمل بر شش ماده و یک تبصره میباشد ماده اول برای تعریف گفتار گاه است که تعریف میکند گفتار گاه هم مسلح و صحتی و فوفاقی درصبره میباشند چون گفتار گاه هم مسلح یکی از نقاط خطر ناگهانی آن میباشد احدان این نوع گفتار گاه که کمترین وجود دارد آن وقت ایران نسبت به جغرافیای گفتار گاه هم مسلح موجود و تبدیل آن بکنند که تعالی با فوفاقی طبق نامه ششم اقدام نامه ها اینجانب بسیار خوب حالا بیستین این نامه ششم که در اینجانب اشاره خدمت است در ماده ششم بنویسند راه آن دولتی ایران آن مکتف است از تاریخ تصویب این این نامه برای تأمین بی خطر تردد قطار ها و جلوگیری از سوانح برای حذف گفتار گاههای هم مسلح بنی بریز اقدام نماید.

الف - کلیه گفتار گاههای غیر از راه که امکان حذف آن با استفاده از یک گفتار گاه نزدیک هست حذف نموده یا به این ترتیب مسلح گفتار گاهها را استغاده عموم پ - راه آن هم برای آن در امکان استفاده عموم نایر بین راه آهنی را که گفتار گاه قطع خواهد شد و عبور دیگری ندارد بسیار احداث جاده (از نوع جاده های در موع قطع گفتار گاه مورد استفاده عارین هست) بگذر گاه باقیاننده سرایت نموده و بدین ترتیب عبور و مرور باقیاننده نظیر ما تأمین نماید و در حال (به این نکته توجه فرمایید) قطع گفتار گاه در صورتی باید انجام گیرد که پیشینی برای این عبور و مرور احوال و وسایل قطع از گذر گاه باقیاننده شمشاد ۹۰ در اینجا باید بر سرشان برسانم متأسفانه بطوریکه اطلاع فرایند در مقام نمایندگان دهان خیلی بهم نزدیک هستند مخصوصاً راه آن من سراسری

که از این راه عبور کنند و بعد از این که این صوبینامه میگردد اشکالی پیش نیاید در راه آن جناب آقای دکتر یگانه عدای مأمور میشوند که در مسئله بکنند برای این کار داخلی بشما کند متأسفانه کارورزی میباشند این حیثت رفت و مراجعه کرو در وقت داد که در جاهای که تا یک ماه پیش گذر گاه کارمندان که از این یکی از این اجازه بدهند که مردم استفاده کنند بنده حاضرم که در دفعه قبل عرض کردم درده سپس کشف در یک کیلومتری شهرستان ساری برف نکا در اینجا می توانم عرض کنم تا ۱۰ کیلومتر ۱۵ کیلومتر اصلاً راه عبور ندارد و از طرف اداره عمران شهرستان ساری آمده اعلام میگردی کارورزان در حدود ۲۰ کیلومتر برای آنها جاده ساخته است شرکت های دولتی تشکیل داده اند در شرکت های نسای خیلی خوب کار میکنند نفت میآوردن قیمت عادلانه میروند و برنج میآوردن و میروند ولی متأسفانه در راه آن سراسری آمده اند ترابرها را با بطور عمومی گذاشته اند و راهها را قطع کرده اند و این شده است که زندگی کارورزان بطور کلی مشکل شمامت بنده به اتفاق همکار عزیزم جناب آقای دکتر سید رقم خدمت آقای وزیر راه البته خانها و آقایان اطلاع دارند که مرد خوبی است و خیلی خوب کار میکنند ما راضی هستیم حتی حاضر شدیم برخلاف همین مشورتان صوبینامه چون به این منطقه و به مشکلات در مبادرت هستند حاضر خدمت میباشند که در اینجا گفتار گاهها مستخدم و متأسفانه امروز این در دو نامه با مشکلات است و اینها بازرگانان و صوبینامه (مسجحتی است) استعفا میکنند جناب آقای دکتر یگانه این موضوع را در هیئت دولت مطرح فرمایند و هر چه زودتر بکناری بکنند که ما از این مشکل راحت بشویم و برای اینترتق نماندگان کشور است طرز این صوبینامه بنی اینترتق فکر و زمانی که مستخدم از این صوبینامه بازرگانان در مستخدم باشند و بدانند که اینها اصولاً ببدان علاقه ندارند با اینکه مطالبه میکنند و کارها را بیعت انداز می اندازند اینجا در ماده پنجم بنویسند برای ایجاد

گذرد که بشرح فوق متقاضی موافقت است و متقاضی کتبت حالاً شما فکر کنید باین طرف راد آمَن ۱۰ = ۲۰ تا ده است متقاضی کی میخواند در این ده ماه باشد بده اول بگوئیم آقا متقاضی تو باش یا بده دوم بگوئیم تو متقاضی باش یا بده سوم و همینطور الی آخر اصلاً این عدلی نیست و این افرادی که این سوپنانه را نوشته اند صددرصد نه منطبق ما زندران را دیده بودند و نه اطلاع داشته اند و نه راد آمَن را و ملاطفت کرده اند بده میباید ... نشانی خود را بنشانید با خبر آراء من مربوطه تسلیم نمیشود و ناحیه راد آمَن * مثلا ناحیه راد آمَن شمال * ... پس از بازدهی جدول تعیین طرح گذرگه موضوع را در شورای شهرستان و یا استان مرهطه طرح نموده و پس از بررسی موضوع و عهد تأمین اعتبار هزینه آن بوسیله متقاضی پیرونده برای رسیدگی برآمَدن دولتی این امر ارسال = که هر کدام اینها شش ماه یا یکسال وقت لازم دارند و پس از بررسی و تأیید پیرونده در شورای که مرکب از نمایندگان وزارت کشور - وزارت راه و راد آمَن دولتی ایران بوده و هر سه ماه یکبارگی تشکیل میشود مطرح و نظریه در مورد اجرای هر یک از آنها را لازماً اعلام خواهد بود * شما ملاطفت فرمائید این سوپنانه ای است که بک عدد وزیر معینشینده بپولی هم صوب میبندند متقاضی هم اگر پیدا شود طبق این دستور که اینجا داده اند لایق دو سال سه سال طول خواهد کشید که این را لازماً اعلامی باشند و بعضی دسام طول میکشد آنوقت در ملکشرا که مبالغ مقصد بوقوع پیوسته و نظر کلی اطلاق این بوده است که به متفاد و پنج درصد از مردم روستا ها یاری شود و سطح زندگی آنها را بالا بیاورد و زندگی آنها را رفاه بدهند و تأمین رفاه و بهداشت و فرهنگ آنها را بکنند برای این کاروزان می آید چندین صوبننامه ای میگردد آنرا که بعداً باعث میشود که ما با وجود رفاه های بسیار خوبیکه در استان ما زندران داریم اصلاً ما راد نداشته باشیم و اما میشنود بعد میگویند بر رفاه عمرانی

مشحت کرده و بندهم در این مورد مطالعاتی کرده ام بر جن نمایندگان که محترم هم برام میباشند دولت هم دستور امیدوارم بدون نصب این موضوع را در مورد مطالعه قرار بدهند و آکسر دیدند صحیح است بسوق اجرائی بگذارد موضوع سیگار متأسفانه سودی در آینه که به پرستیژ دولت اصولاً آن مردمانی که در این ملک زندگی میکنند میخواند یعنی ما میگوئیم سیگار خارجی قاچاق است شما اطلاع در کار نمیبرید در هر سیگار فروشی بروید اینها کارتون کارتون بزرگان سیگار بکشند و در میآورند از طرفی هم اعلان سیگار خارجی میکنند از طرف دیگر ثابت شده که ما نمیتوانیم جلوی قاچاق سیگارا بگیریم برای اینکه مرزهای ما بطور کلی خیلی زیاد هستند و طول بیندیشته مناصب توپلیت های ریاست کلومتری و پلیس را بگذاریم در این زمانه زیاد است و پلیت های میسر دولت معلوم نیستند و جلوی قاچاق را بگیرد میباید یک کار دیگر بکنند میباید به کارهایی که معیار باورزش است یکبسی سیگار است یکی مشروبات الکلی است برایشان مالیات بگذارند باینها آزاد بکنند و مالیات را بدهید به تربیت بدنی که روی پیشنها آقا قاجار حسین کارشناس فلیج شد بنده سازمان را در کمیسیون کارشناسی و گزارش رییس سازمان را گوش دادیم و در تربیت بدنی در امری که پیشنهاد شد و باید با بودجه تربیت بدنی نسبت جمعیت تقسیم شود تلفف شده بنده تحقیق کردم و برایش در تهران روزی ۵ هزار یا ۱۰۰ هزار یا ۱۰۰۰ هزار میگوئیم ۵۰ هزار این را دیگر ۱۰۰ هزار آزاد مالکیت بکنند ۵۰ هزار بکنند و این را بخواهند در آزاد مالکیت بکنند ۵۰ هزار این را ۱۰۰ هزار ۱۰۰۰ هزار این را ۱۰۰۰ هزار آزاد بکنند و بفروشد هر کسی را ۱۰۰۰ هزار یا پنج این ملت خواهد بود یعنی هر هزار را روزی ۲۴ ریال میدهد یک میلیون بودست هزار را با یک میلیون بودست سی میلیون ریال وقتی شرب بدهد ۱۰۰۰ هزار میباید بشود ۴۳ میلیون تومان بنده ۳۳ میلیون تومان در سال بود این ملت میروند تری جیب قاچاقچیان = چرا دولت نمیدانند این پول را بجیب ملت ببرد از این پول هم مردم سفارش بدهند

به تربیت بدنی و در آنجا شرح بکنند که این پول فقط باید بصر فساختن اسپور و سایر مسابقات (موسمی ما کوئی دولت از این امر افراد با مال کاروانز تو تو تک کار خود را میکند) اگر انحصار دخانیات میگوید که ما شرب میکنیم و جلوفروش ما گرفته میشود صحیح نیگوید بر ما باشد که سیگار ایرانی بیست و نه سال است هر که میتواند میکند بنده اطلاع دارم در ایران کار روزی ۱۰۰ هزار یا یکتصمرف میشود که درآمدش ۸۶ میلیون تومان میشود این ۸۶ میلیون تومان را بنفع آسادهائی مالکیت مصرف کنند ده میلیون تومان هم بدهند به سازمان تربیت بدنی آقا بعد کتر بکنند که این نتواهد حل است باور بفرمائید غیر از این راه حلی ندارد بصورت بدی در آمده است آقا شما روزنامه ها را ببینید که ما سیگار خارجی نداریم هر دستوری برسد سیگار خارجی و بنشوند می آید و در میگذارند جلوانز در هر صورت بنده استعا دارم ...

رئیس - آقا قی در هندوئی وقت شما معاشد **دکتر هندوئی -** بنده با زحمات شما معاشد دارم از جناب آقای در بگانه نتواندم ملاحظه فرمائید این نظر : که عملی هست و بنفع این ملت است اجرا فرمائید مخصوصاً عرض روی چیزهایی مثل سیگار که در بد و روش مخایر است مالکیت بگذارید بفروشد و به ما مالیات آقا هم بوزنش بدهید و بگذارید در راه نندستی مردم صرف شود خیلی متشکر ام آقا قایان (احسن).

تصویب صورت جلسه -

رئیس - نسبت بصورت جلسه قبل نظری نیست ؟ (تظاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود. آقای کبیری برخیزد.

کبیری - چند نفر شکایت دادخواست رسید است تقدیم مقام ریاست میکنند. **۴ -** مورد دوم تصویب گزارش کمیسیون بر نامه راجع بانقوضه خرید مابین آالات و سایر لوازم برای اعزامی بر رفاه های عمرانی و درمان مجلس سنا **رئیس -** وارد دستور میوم گزارش شود در اجراع

به نفع خرید مائین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای برنامه عمرانی سوم مطرح است فراتر میشود.

(شرح خبر خوانند شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون برنامه

مجلس شورای ملی

کمیسیون برنامه در جلسه یکشنبه ۲۸/۴/۵۶ با حضور آقای مهندس روحانی وزیر آب و برق لایحه شماره ۱۳۳۴-۲-۱۳۳۴/۲۲ دولت راجع به نحوه خرید مائین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای برنامه عمرانی سوم را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۵۲۹ چاپ گردیده بود برای شور دوم با حضور آقایان شیناهدندان کان برسی و با اصلاحاتی تصویب کرد.

اینک گزارش آن علمای مبادوده دود بعصره بشرح زیر تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

لایحه راجع به نحوه خرید مائین آلات و سایر لوازم

برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های

عمرانی کشور

ماده واحده - بدوگت اجازه داده میشود مائین آلات و سایر لوازم مورد احتیاج برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور را بطور اقساط از مؤسسه خارجی یا مناسب ترین شرایط ممکن از هر کشور از هر حیث به اقساط خریداری و بجهت ترتیب خدمات لازم به اقساط نماید و قرارداد های مربوط به اعتبار هزینه های مزبور را پس از تصویب هیئت وزیران بوقوع اجراء بگذارد.

قراردادها تا حیکه برای انجام منظور فوق مستقیماً با دولتهای خارجی منعقد میگردد پس از تصویب کمیسیون مشترک داللی مجلسین قابل اجرا خواهد بود.

تصوه ۹ - میزان استفاده از اعتبارات خارجی در طول مدت برنامه سوم عمرانی کشور ام از آنیمه

قبل از تصویب این قانون مورد استفاده قرار گرفته و باید آن طبق این قانون مورد استفاده قرار گیرد از مبلغ ۹۰/۹ میلیارد ریال تجاوز نکند کرد.

تصوه ۳-۴ - دولت مکلف است ظرف یکماه پس از انعقاد قرارداد گزارش آرا را بمجلسین تقدیم نماید. نایب رئیس کمیسیون برنامه - اولیاء

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی

مجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه مورخ ۲۹/۴/۵۶ با حضور آقای مهندس نظری معاون وزارت آسپور برق لایحه دولت راجع به نحوه خرید مائین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای برنامه عمرانی سوم را برای شور دوم رسیدگی و مصوبه کمیسیون برنامه را تأیید تصویب کرد. اینک گزارش آن تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

مخیر کمیسیون دارائی - عزتالله اوزار

فصلی - ماده واحده مطرح است آقای رامند بفرماید.

وکیل - امروز از جمله روزهای بود که من با تأسف و تألم بیسار به مجلس آمده ام ولی آرزو میکنم مانده بود شاد از این مجلس بروم آن تأثر از چه بابت و من از آرزوی بختهاست موضوع این روزهاست و من از این بنده این را خوب میتوانم احساس کنم ما مؤمنین و مشولین اجرائی امور مملکت چون مشولین بزرگ احساس میکنند یا قانعاً باید احساس بکنند طبعاً انشعاف مثل ما نمائندگان که در تمام جزئیات امور مثل ایشان درصوه اجرا به اشکالات و لائق نتوانیم با بنیم یا ببقیده آن ها به اندازه آنها مشولیت نداریم اظهار عقایدمان برای آنها یک قدری خسته گنند بنظر می آید من امیدوارم شما دولتیان با سیر و حوصله و با فزاینده مامهم مشولیت شما را احساس میکنیم و بههم خود مشولیت دیگری داریم مطالب امروز ما توجه بفرماید ای بسا شد که مورد توجه اکثریت محترم و دولت قرار بگیرد و ما هم بههم خود غمخشی بکنسود کرده باشیم

امروز لایحه مورد بحث، تحصیل اعتبار برای اجرا بانگین بر نامه های عمرانی سوم کشور است که البته کلمه سوم آنرا هم اخلاصاً گرفته اند که نداریم ابتدا لایحه دولت این عنوان بود عدوی مستفاد که تحصیل اعتبار دام نیست من هم قبول میکنم اگر کسی در باب این اعتبار داشته باشد تا موفقی که از این اعتبار استفاده نکرده باشد دینی به بانک ندارد ولی اگر این اعتبار تحصیل شد و آن جنبش با فضاخر خریدمشد و در بدصرف مامور آمد قیمت آن را باید بر دوازدهم وقتی پرداخته باشیم و یک نهم پرداخت بندی را قبول کرده باشیم این را انشعاف کسی مثل من و میبایدند (صحیح است) دین میبایدند کسی که کالا را با داده (صحیح است) برای اینکه از قیمت اول ما و دولتیان محترم توبه کنندگان این لایحه با هم متفاوت جلوه گیریم. این لایحه دیگر عدد کم و زیاد بود و مجلس تصویب کرده من بشما یادآوری میکنم قسمت آخر بند ۳ ماده ۶ قرارداد که سازمان برنامه شما با بانک بین المللی ترجمه و نومه مستفاد کرد ملاحظه بفرمائید برای اینکه شما زحمت مراجعه نداشته باشید من آنرا همراه خود آوردم برای شما میخوانم «کلمه وام بدون آنکه محدود شود شامل مفاهیم زیر خواهد بود (ابن آن چیزی است که دولت آورده و بقیه تصویب کرده) فرض آنرا اعتبار اختیار از طرف فرهنگه نام (که در حدود فهم من آن چیز نیست که در این لایحه امروز مطرح است) باشند از جاهای اعتباری عالی نمایان و بالاخره هر گونه نهاد متشابهی که بعداً باید پرداخت شود پس شما وقتی تحصیل اعتبار کردید و از اعتبار استفاده کردید نهاد متشابهی برای پرداخت بندی کردید این اشعاف میشود وام، قبول دارم که هم مفهومش در دلیای امروز و قرن گذشته متفاوت است و مطمئنم که ملت ایران نیز چه در زندگی شخصی فردی و چه در امر اجتماعی و مملکتی برای وام در خارطه مغایر «مفهوم متفاوت قائل است اینجا از ملت ایران که هم تصویب کردیم برای وام که هم برای ساله و وام مفهومی دیگری که اصلاً وجودش هم برین خواهم کرد قائلند

این مسائلی است که شاید جناب عالی در دفاع این لایحه باید مقرر فرمودید (خطاب به آقای مهندس روحانی) برای اینکه عمرتان به بحث و استدلال متقابل ننگد تمام نکاتی را که شما نتوانید بگویند من خود میگویم و شما باین نکات و آن نتیجه موفقی را که از عبور این لایحه حاصل شد قبول کنید اشاره میکنم یک وام مملکتی آن چیزی بود که دوستان عزیز من در جلسه قبل گفتند و قهاری ضمیمه عنوان آن برای پرداختها غیر صالحه خرج داد و احوال گفتند که گفتند و به کرد و احوال غیر مستند مملکت را زیر بار دین میگذاشتند و کارخان و لغرض و عیاشی بود و یک وقت هم وامهایی است که نه در برابر نه در دربار نه نه نهاد آسیا بلکه در ممالک در حال توسعه در تمام ممالک توسعه و وام میگردد و بصرف مسجعی میرسانند از خارج استفاده از این وام آن چنان بهره ای بر میدارند که یک قسمت از بهره را برای اشتراک با خود زندگی خود استفاده میکنند. شاید شما بخواهید بگویند که در قرن گذشته با درینجا سال قبل شد و در نیمسال قبل بگری که کمک میکنند و استفسار می بینیم آن بود که در طول روی زول بیایدنا که فرقی زیر این اوم بود و کارش به روشنی و افلاسی گفتند شما امروز بانک کشاورزی در راه کشاورزان، بانک یعنی در راه شهر نشینان، بانک نومه منشی در راه نومه منشی کدام طرحی را که بدانند با اعطای این وام در زندگی و وام گیرنده بهبودی حاصل میشود یا حیدد و کارمند دولت بعد از بانکدنی با استفاده از همین وام مشروط بر اینکه شرایطش شرایطی صحیح باشد صاحب خانه میشود کشاورز صاحب آب و زمین میشود و صاحبان صنایع صاحب کارخانینان تولیدی میشوند ولی ازسبل درآمد آنها خود بدون اینکه لطمه ای بر زندگی آنها بخورد و برای شما مستهفک میکنند این امر در کار مملکت هم مدق میکند و برای دوله اولیادماله اخیر کشور بهر دوستان برخلاف منشی کشور خاطر می دیدی از وام باید شاید شما منتظر

این حرف اینکه بود و ولی بینیندهمستف هتم حق را میگویم ، حرفهای حق بسدی اینرا شاقبول کنید ردین جاوده ، سدها ، کفاحیات بزرگت وسیار بدید دروژده میثرت ملکات ای که درپرونده استیقامت های وجود داشته باشد هر ایرانی که از قطعهای یک نشعه ازملکت مبرود واین پیشرفتها را می بیند و همرا معلول اشتاده باینتر بگویم حسن اشتاده ازبام میدان بازتوقیف میشود که اگر دولت تحصیل اعتباری میکند بصرف مسیحی میرساند وملکت ازآن اشتاده میکند اینزاد ، نظایری دارد من برای نمونه مسافری را که سرودن من ، نمایندگان محترم مجلس بخونستان کردندشاهکارمدسازی پیشرفتاد این قسمت ازملکت دیدند « سدد » و یا یادآوری میکنند (صحیح است) دیدن سدهمحدودشاه شاه برای ایرانیان حتی نسفهای آینده موجب افتخار وپرستشده است (صحیح است) کولی بر میوردی ازاین سد و آسایشی که بر اثر وجود این سد توسعه کثروزی که درآن محدود مرور باید بوجود آید بجز نماینده ملت امیداریم فرطرد آحاد ملت براه من این منافع تنوجه بسازد من وقتی رفته سدهمحدودشاه را دیدم که کسی ازدیگری جوانان ایرانی با شایستگی جای خارجه را گرفتند و با حسن تدبیر بیانی این مشکلات ادا میشود برای خود من هم که رفتند برای این سیاست فعلی دولت هتم اساسی غرور شده اما وقتی او ممالکی که در دسترس هتم های دیگر می گرفته شده وخیلی هم از ما دریغ کنند هتم ممالکان ما هستند که ما کم و بیش از آنها اطلاع داریم اما دولت مسجبت و امثالی که ، درقاره می شود دروژده ها و اردو دیوها شد می شود و عدم بینیم که در مقابل سدی که ما میسازیم که در برابر جامه های ما میسازیم آنها را برابر کنارت ملت عمرو کشتارسل می شود که در همداسگی ایشان کارهای بزرگ می بیند را آویزت یکبار دیگر سرسرتیلم میسازیم که در کثودن ما (صحیح) وجود هر عزیز ما اعمال میشود فرود می آوریس (صحیح) است ، برای اینکه از این کیفیت بگذریس و دراعمال و بطوریم صاحب کثارتشده من بهطیلی که پیشدروژده

کثود و چگونگی موازنه پرداختی بین المللی وحمل استرداد اموال پرداخت این افسارها بسیار ازمه بدیدیمشده (مهندس ارفع - اینها موجود است) بنده اضافه میکنم از چنین افسارهای خوشوقت می شود ، طرح این مسالدرام هرین عیب میگویم که آن آرزوی که در ابتدای مسجبت عرض کردم تحقق پیدا کند ، عرض کردم باین و تأثر و امید و وفاداری آنسکه این مسال را آیمه بدعطرخ می کند درین بشود (صحیح است) خوب ما این مسال را یک وظیفه عماد و یاد آوری کردیم ولی یک وظیفه ای هم ما داریم و آن اینسکه اگر طرح خوب باشد و مطالعه مفهه باشد امکان اجرایش هم فراهم میشدند اما بی ثبات سیاسی و عدالت اجتماعی و آیمه که مسرف و واقفیت امتیذتک مسملکت است اخترا می است که در نایند کفایت بخوان گذفانده میشود (صحیح است) ما باید کاتب مجلس از لحاظ جنبه تربیاتیات قانونگذاری این لایحه و هر لایحه و تقایب داریم (صحیح است - احسن) اگر تمام خودمان را بجای مسئولین اجرا بگذاریم وقتماست تشریفات قانونگذاری باخدا نکرده انظر کاتبیکه امور را سطحی قنارت میکند اشکالات طول مدتیکه اجرا می بگذارد ، اما اینها تمام میکند در نظر بگیریم کسی احساس ناراحتی میکند اما اکنون بهادور دارد تاریخ کاری نداریم فقط از هر روز ۲۰ امروز که همه کوشش درحمت سیاست واجتماع این مملکت مستقیم و غیر مستقیم تاس و فاشتایم اشاره میکنم این اسول قانونگذاری (صحیح است) قانون اساسی بنفع مملکت دولت ایران نمانده ، میسر است که قانونی که ما از این احترام بردیم میراث پیش از شرهائی بوده است که به نظر دولتین از ناخیر در کار حاصل شده (صحیح است) هر کدام از ما جزا هر روز یک جهان و یک عنوان میباید پشت میزین مجلس برای این اغلای را که در ابرسان است مداسن و مزایا و مصلایا پیشترش میسند تا اینرا درودیا می نظیر است اگر قرار بود که سیل خون درخیا با راه بیند که از این اغلای درخای دیگر هم شده بود اگر قرار بود تمام قوانین رسن و اسول را بهم بزیم که کار

بزرگ نکرده بودیم شاهکار اغلای ایران اینسکه با حفظ اصولی که بنفع مملکت بود بدین باینکه خون از دماغ کسی بیاید با شرفترین نتولات و دیا همکاشدیم و بندهایم جزاوتی (صحیح است) منیچرا اینهمه دربار امور این مسال را مورد نظر قرار بدیم یعنی داریم در تحصیل اعتبار پرداخت و مصلقات دریافت وام بنده اینجا اصل سیستمیست قانون اساسی ؛ برای شما میخوانم استفسار دولتی بهر عنوان که باشد خواه از داخله خواه از خارجه با اطلاع و تصویب مجلس شورای ملی خواننده (صحیح است) خوب اینجا کم بچسما شروع میشود کسایت که مدافع این لایحه هستند میکنند که مسال فیسیاری در قانون اساسی اشاره شده که برای هر یک از آنها تصویب مجلس احتیاج مثال ملامت میکند طبق قانون اساسی دولت بهر بخانه هر شخص میبایست میگوید که گرفتن وارد و ملل که طبق قانون اساسی میبایست ولی من برای اینکه این بحث طولانی نشود به این امر اشاره ای کردم و خودم جوانیشان را عرض میکنم مالدین کاتبیکه مکتف با اجرای آن هتم و قسب و قواد کردیم که به آن احترام بگذاریم جملات مختلف میسندیم یا مواردی هست که نوشته اند اما موردی با اجرا بشود هر یک که قانون بنی مجلس شورای ملی برای هر دو خانه هر قانونی تهیه میکند که کردارستان از یاد است مثلاً اگر جرم مفهود بود نماندگی کسی بدعه و ادعای میزاز است برای دروژده منزل اشخاص و این طبق قانون اساسی معتبر است (صحیح است) همچنین است برای سایر مواردی که طبق قانون اساسی یاد شده مگر طبق قانون باطبق قانون اما مواردی داریم صراحتاً میگوید که باید تصویب مجلس شورای ملی بپرد (در کثرتش دارد تصویب مجلس میرسد) و از آن جمله است دریافت وام که اشاره کردم ، اما درجستی که آبان میکرده عقیده داشتند ، جناب آقای مهندس دروژده ، آقای بنده طالب جناب آقای مهندس دروژده موارد دیگری هست مثلاً ثبت کتهای عمومی و دادن امتیذ که اینها باید تصویب مجلس برسد اما باینجا برای این مسعا شرت کنی که هر روز در دیش شرت کتا

میشود مگر قانون به مجلس میخواند بنده بشما جواب عرض میکنم امتیاز و شرکت عمومی مثل انصار در احتیاجات مایه باد صوب کینک امتیاز منشی قرارداد نفت مایه باد صوب بکنیم امتیاز یعنی شرکت هوایی ملی مایه باد صوب بکنیم اینها شرکت عمومی هستند نه شرکت خصوصی و درباره شرکت خصوصی که قرارداد نفت استانده میشود اینجا اشاره ای نشده اینجا گفته شد بدون صوب مجلس شورای ملی امتیاز تشکیل شرکت های عمومی از هر قبیل و بهر عنوان داده نمیشود بنده مطالبی اینجا عرض کردم برای اهمیت این مطالب اجازه میخوانم یک اصل دیگر را بخوانم تا بداند یکجا میروند بقصد تا غیر اصل بیست و دوم را تفسیر بد در حدود و حدود کشور ملک لزوم پیدا میکند بیصوب مجلس شورای ملی خواهد بود آیا شما قانون بکنید یک قانونی بکنند و بدست شاه بدمیم که شاه طبق قانون یک متری حدود و کشور ملک را اصلاح بکنند (موقر - خیر، ایما) آیا اجازه بیصوب مجلس شورای ملی ۲۲ صوب بیصوب مجلس شورای ملی است ۲۵ صوب بیصوب این باب است و بیصوب آن ایما در حقن دارد؟ خوب برای اینکه بداید که خیلی اطلاع از گذشته ما داشته من خودم ارجای بیصوب میگذارم عرض میکنم هر کسی که در کار اجرائی مملکت قدری وارد باشد قبول دارد که با اصولات دنیا و با قوانینیکه در کشور خود ما پیدا شده تمام مواد و مواد قانون اساسی مدرسه قابل انطباق نیست بیصوب من بگذرد منصفه شمام قدری منصف باشد اینرا قبول دارم اما از شما جویدا میگویم اگر تفسیر بیصوب در قانون اساسی بسلطت مملکت اثر نهد این وظیفه ما است که حتماً این تفسیر را بکنیم یا آنها تفسیر بمانی دارد و اگر لازم است باید تفسیرات لازم را انجام بدهند که پیشتر یعنی شده آن جزو وظایف دارد و عند گان است که برای تفسیر آمده اند نه برای ما میداید آنچه مترسیه این مهندس روحانی؟ اگر قرارداد که امروز من و شما نظر شخصی یا مصلحتی که بی نظر خود مصلحت مملکت میداید آنها بی مصلحتی خود این مصلحت را موقوف قانون و مقررات اساسی مملکت بداید خدای نکرده روز دیگری دیگری که ای

چهاردهان میگوید مجلس شورای ملی قرارداد وام و احتیاج ندارد خوب کنته مکتلاً ماده اولش نوشته شد علیه ایران از این به بعد تحصیل کننده اعتبار نامه میشود و شرکت (الف) و (ب) بعد از این اعتبار دهنده و امثال آن ولی نکات اصلی و مشخصات قرارداد وام که از نظر مجلس نباید بکنیم بماند شاه چه مبلغ میخواند بگیرد؟ یا چه مدت میخواند بگیرد؟ مصلحت دارد برای چه مدت ششده میگذرد؟ عرض میکنم است؟ محل استرداد کدام است؟ اینها مسائلی است که من امیدوارم بخلاف آنچه که تاکنون بود است و پشت تر بیون با آنها اشاره نشده بیاید. مجلس را روشن بکنید (صحیح است) (باب نفیسی - میباش معلوم است جناب آقای رامید) تا مشتمل که سر کار علیه تصور میفرماید که این ۲۰ میلیارد مبلغی است که در یک مورد تحصیل اعتبار میشود، خیر، آنچه که دولتی ما ششده تر شاید هم یک بهانه ای باشد این ۲۰ میلیارد به مجاز از چند صد فقره تقسیم میشود و میگویند چند فقره را بیصوب را امیدوشد و اولی من و شما انقلابی بداید که این چند صد فقره چند موردش مربوط بنفرد ما شین آلات است و چند موردش سفید بود و با استمال نهائی میرساند و با چند قرارداد سکر استفاده میشود (بانو نفیسی - و با چه بهر ای، همین طور است که میفرماید خوب ما در گذشته لایحه ای نظیر این لایحه داشتیم و این لایحه مربوط به بیصوب نامه سوم است ولی در زمانه دوم هم شاهد استفاده از تحصیل اعتبار کردید اعتبار نظیر نامه شماره مجلس انقلابی در ۲۱ را صالتر برای اظهار نظر در امر مملکت بداید لایحه قانونی مربوط به اجازه تحصیل اعتبار برای بر نامه دوم که مجلس غیر از نظایر صوب کرد و امدهه تعیین شد، مبلغ تعیین شد، هر کدام از او بدهند گان تعیین شدند، مبلغ برای هر صرفی تعیین شد، نرخ بهره تعیین شد، مدت استردادش که تعیین میکنند ششاض است که هر سال مملکت چه

تعدادی داد تعیین شد، نومصرف تعیین شد، بنابر این این لایحه مثل لایحه سابقه که آنها خوب تفسیر کردند قابل قیاس نیست، خوب ما مال بیست و پنج رافرض محال موافقت کردیم و تفسیر میکنیم شما اصل من و دسترا چه جواب میدید که تکلیف قوا را صریح میکند؟ اگر شما دولت را مجلس بکنید فرمانده گان هم دولت میشوند که شاید بهتر از منی از آقایان قسمتی کار اجرائی را انجام بدهند تا تعدادی رفاکانو نگذازد غیر بکنید آقایان ما نباید گان هم قسمتی کار اجرائی را بکنند اینکصحیح در زمانه ما بداید مطالبی بود در کلیات را به تحصیل اعتبار و اختلافات کار و همچنین توضیحانی که احتیاجات ما میخواستید برای ما موضوع دیگر مربوط به این لایحه قبض، چهار سال در بر نامه سوم میگذرد و شما از چهار سال قبل میدانستید که در مقابل ۳۳ میلیارد تومان ۱۱ میلیارد تومان از امتناع داخلی برای سازمان بر نامه تأمین میشود و ۶ میلیارد تومان باید از طریق تحصیل اعتبار فراهم شود اینرا همینطور بی حساب کنتید با طرح داشتند یا مجلس را تعیین کرده بودید؟ سیر این چهار سال قبل که مجلس یادولت طبق صوبتین قانونی با هر چه بجز اینها دادند این بر نامه برای شما شرایط اجرا بکنید در این چهار سال چطور تفسیر امر از تحصیل اعتبار امروز لایحه ای متناسبی مشخصات کامل بیاید بیصوب، ولی اگر بفرماید که ما در ظرف این چهار سال مشغول تهیه طرحها بودیم چقدر شش را بگویم من یکی قبول نمیکنم طرحی که بعد از خریدن ماشین آلات بر ماضی اعتبار خرید شده تعیین تعیین بدهد بردد مملکت ایران نیست خودر باید طرحها تهیه کرده باید حالا که فرخ آمدن چهار سال طرحها تهیه کرده بدین طرح قاعدت در این حدود که پیش در داری تشخیص میدهد باید گفته شده باشد سفید رود در ساختیم بر ماضی شبکه اعتباری این اقدامات را کردیم و اکنون بداید و در این ممالک احتیاج داریم و قیست این است و در این کشورها تهیه میشود و اگر این تحصیل اعتبار را بکنیم از نتیجه بهره برداری سفید رود این مواید عاید میشود این است استناد در باب تفسیر اعتبار آقایان مهندس روحانی

آقای مهندس روحانی شایسته تکرار کار خوب و اعیب میدانی ولی کارهای بدی که دیگران کردند سنت و استناد کارهای خودشان قرار میگیرد هر حال بدیشان دولت مملکت که از لحاظ ارتش، آرایش، امنیت ثبات سیاسی باید کمترین باشد (صحت است) اگر شایسته و قابلی که در ضمن مالک توسعه یافته پیش میاید بنده می بینم که خود از این ملک توسعه جویم

بنامج براب از آنها شایسته بیشتری داریم (صحیح است) بنده لازم دانستم در مجلس شورای ملی با کمال آزادی مسائلی که به نفع مملکت است عنوان بکنم (صحیح است) ولی حق طبعاً عرض کنم در این پیشنهاد مراد مصلحت مملکت میماند و نه مصلحت دولت و از عواید ماضول اشتباهاتی که برای بازگذاشتن دست دولت بطور بیحد و حساب، بنظر من مجسم است متأسفانه بودیم این لامعه بی نظیر توسط دولتی آن قریلی که عرض کردم از این جهت بود که شب دولت دو لایحه بر می نمود در وقتیکه لایحه بنام اصلاح قانون شوردارها یعنی انتداب زبید با عمر و در اجنبی ابر فرو بر برای این چنین اصلاحی مجلس انقلابی نشاندگان محترم ۲۰۰ پیشنهاد که در دست خود چنانچه چاپ شده بود داد بودند و برای لامعه ای که بیشتر از بوجه دولت و با عریضی که من کردم اهمیت آن قطعاً همواره آن محترم معلوم شده چند پیشنهاد ما که آهم نشان داده و کمیسیون برای در مقابل لایحه آن کار یافتند ما هم بر طوطی حساب آقا ولیا بود در دستور نوشتن اقتصادی مملکت را چنین تبیین کردند من هیچ اظهار نظر دیگری ندیدم اینجاست که سعی داشت با اینکه رویه قانون گذاری صادق باشد آنچه که میفرماید:

کلمه شراب خوب برای من حساب
 هنر بار به مجلس مستان نشستن است
 قرار گیرید به بنود باید آنچه ممکن است اصولی رفتار کنید و آن نویسنده است بنفع مملکت رفتار کنید و با قانون دوسری اصل در مالکات: از هر چه زیاد (است).

ولیس - آقای دکتر بزگان شایسته فرمایید.

دکتر بزگان میفرماید: بنده قبلاً با یماز جناب و امید نفعی که در تنها بنمایان لیدر متفق اقلیت بلکه بنمایان یک ارشاد کنتنمو راهنما میبود بخت کرد بدینی در حین که ایران خودشان را فرمودند مشکلات از هر فرمودند و تاحدی و طبقه بنده را سبک کردند در هر حال قبل از اینکه وارد بحث بنمایان شود باید نکته کلی است که باید در زمینه برنامه سوم عمرانی کشور با استخبارات مجلس شورای برسانم و آن این است که در سال ۴۱ اولین صورتنامه برنامه سوم عمرانی کشور تصویب شده و در آنجا پیش بینی شده بود که دولت مجاز است برای هر بندهای برنامه های عمرانی سوم ۱۴۰ میلیارد ریال خرج کند پیش بینی شده بود که دولت مجاز است از خارج قرض بکند کمال بد یعنی در شهریور ۴۲ مجدداً صورتنامه ای در همین زمینه گذشت که مبلغی که با عریضی خرج بشود از ۱۴۰ میلیارد به ۱۴۵ میلیارد افزایش یافت و رقم قرضه را هم از ۵۰ میلیارد به ۴۵ میلیارد ریال بالابردند متعاقب این صورتنامه ها در قانون کشیکتی که در سال ۴۳ که پیش بینی کرده بودم ۱۴۵ میلیارد ریال ریالیست ۲۰۰ میلیارد ریال برصرف برنامه های عمرانی کشور بود مگر کمی بوجه سال گذشته بود که پیش بینی کرده است بجای ۲۰۰ میلیارد ۳۳۰ میلیارد ریال برصرف برسد در حقیقت که این در قانون بخت ندهد است که آیا مبلغ و این وام پیش بینی شده صورتنامه عمرانی برنامه عمرانی سوم اضافه شود یا نه فقط مبلغی که باید خرج شود اضافه شده بود بدون اینکه به این مطلب بنایدت شده باشد که آیا بندهای رقم ۳۳۰ میلیارد ریال از منابع داخلی ممکن است یا غیر بنمایان اولین مطلبی که مطرح است این است که آیا اصولاً وام با عریضی تحصیل بنوی یا غیر چون بنده صورت میگیرد اگر ما حکمت نگاه کنیم وام را بدنبال چه چیست و قانع بشویم که دریافت آن لازم است مقدار زیادی از مطالبی که در این مورد گفته میشود تا یک مدتی برای خود ما روشن خواهد شد من کنم مدارک جنگ دو بین الملل اصولاً سیاست اقتصادی کشورها عرض شد برای اینکه یک تز جدیدی در زمینه توسعه و عمران کشورهای در حال

بیشرفت مطرح شده بود و آن این بود که اگر یک کشور بیسواد بکند یعنی اقتصادی مناسب و هماهنگ داشته باشد تا اگر بر دین فکال و کسب و کار معنی البته با توجه به منابع در آمد، جمعیت و احتیاجات خود خرج کند میزان تز قرضه توسعه پیدا کرد که یک منطقه ای برایش پیدا شود و حساب کرده که اگر یک کشور بیسواد هر چه درآمد سرانه افزایش دهد صرفاً خود باید ۱۸ درصد درآمد ملی آن کشور برصرف سرمایه گذاری برسد و درآمد ندارد که یک کشور پیشرفت بکند یک کشور در آمعاف ازش اضافه بشود چون اینکه بتواند سرمایه گذاری لازم در زمینه های مختلف اقتصادی مملکت بکنند این تز چون قطعیت حساب شده بود در مساحل بین المللی و در همه کشورها در موفقیت که برنامه های عمرانی مملکت تعیین میشد مورد توجه واقع شد به همین جهت دو مویس که در این عازر تنظیم میگرد حساب کردند که ما اگر قرار باشد عملاً شش درصد به درآمد عمرانی اضافه کنیم برای این کار سرمایه گذاری را به بیست و دو درصد و در ابتدا مصانع داخل احزاب کردند پس در میان بندهای در آمدگرا اکتفا بشود و هیچ فرقه ای از خارج تحصیل نکند امکان ندارد در آمد سالانه افراد به نسبت مناسبی اضافه شود بنابراین مثل همه کشورهای در حال پیشرفت چاره نبود جز اینکه کسری حاصله بصورت وام با اعتبار تحصیل کرد بنمایان این با فغانی که بحسب شرایط معیاش خواهد شد فرود که موضوع تحصیل و کسب آن با آن چیزی که در گذشته وجود داشته فرق کرده یعنی تحصیل وام و طبقه پیشرفت هر مملکتی شده است و همین جهت در برنامه های که برای مملکت تنظیم شده تحصیل وام را پیش بینی کرد اینجا جناب آقای امید در مسئله اعتبارات فرمودند که کارگر فرات است و امری است و باید بشود آیا وامی وجود دارد از قبلی وجود دارد که چه مبلغی در احتیاج است و بنمایان اینها که از منابع مختلف گرفته میشود بجه مصرفی میرسد و بعد هر خودشان از پیشرفت مالی که در مملکت شده بود بحث کردند از پیشرفت های که در امور کشاورزی در دستمزدی

راهسازی کرده شد صورت فرمودند پس آنچه که مملکات و امپانی که در گذشته خدمت حقن الصدور کوشش کرده است برصرف برنامه های کسب و کار معنی البته با توجه به منابع دیگر که خیلی اسرار کرده و آن این بود که از طرف اکثریت به پیشرفت های که از طرف اقلیت داده شده توجه ندهد است در صورتیکه مطلقاً چنین چیزی نیست خدمت های که از طرف اقلیت داده شده است چاپ و توزیع شده دارم و رعینا برضت نمایان کلان محترم میرسانم در باره این پیشنهاد در کمیسیون رسیدگی شد (دکتر الوسی - آقای دکتر بزگان شایسته فرمایید همه اتی مطرح شد رسیدگی شد به بحث در جلسات متعدد رای گرفتند مصلح است بنابراین اینجه که پیشنهاد داده شده است با بحث بنده بانه البته این پیشنهادی بنظر نشان صلاح رسیده خواهد بود و آن این نامه تکلیف بنمایان این را که در دستور دوم مطرح میشود تعیین کرده است. مطلب دیگر راجع به قانون اساسی فرمودند بنده بین اصلی که نشان به آن استناد کردند و لایحه دولت تقاضی ندیم بین اصل را هر یک منکم اصل ۲۵ میگوید استقران دولتی هر عنوان که ایشالی آخره در این لایحه مورد استناد ما در واحده پیش بینی شده است فراراد هائی که بر روی تحصیل اختیار با دولتهای خارجی متفق میشود باید تصویب کمیسیون مشورت کردارائی مجلس برسد از نظر کلی من این مجلس است که بدولت اجازه میدهد که با مناسبترین شرایط امکان از مؤسسات خارجی تحصیل نماید بنابراین با توجه به بندهای ماده واحد و بنده ۲ که میگوید گزارش هر فراراد از طرف بنکماه پس از تصاد باید تقدیم مجلس شود - مجلس از کلیه فراراد های نام امم از اینکه بدولت خارجی بنده شود یا مؤسسات خارجی مطلع خواهد بود و حکمت فرزند هم تقدیم این لایحه را به این صورت که در کمیسیون اصلاح هم شده است جناب آقای محترم هم واقع شد به همین علینده است که پیشنهاد در زمینه این لایحه داده شده برای اینکه در جلسه گذشته

تا آنجا که بنده بام است قدر نظر از نمایندگان
 بمعاون مخالف و چند نفر بعنوان موافق صحبت کردند و
 زوایای امر در آن جلسه بحث و تجزیه و تحلیل شد
 وقتی مجلس قاپ شد شورون شد ناظران دیگر لزومی ندارد
 که بیستنادی را در مورد این لایحه غیر از لایحه همین شعرها
 ایجنه ده است که جناب آقای رامید در مطالبات آن
 اشاره فرمودند بنابر این از نظر انطباق با قانون اساسی
 و خصوصاً سوابق دستنهای موجود که در سالهای گذشته
 ضمن قوانین مختلف با قوانین بوجه عمل شده است و به
 دولت اجازه تحصیل وام اعطاء گردیده و بانوجه
 به تصریحی که در ذیل ماده واحده شده است و
 همچنین بنصره ۲ که دولت را متفق کرده است که پس از
 استقرار قرارداد گران آری را بیجلسه بدهد مسلماً این
 نوع پیش نفع خواهد آمد که دولت پیش از آنچه که مورد
 احتیاج است هست برود وام تحصیل نکند تا پیش از آن
 آقای مهندس روحانی در جلسه گذشته توضیح دادند این
 وام بر اساس طرحی است که قبلاً تصویب رسیده بادر
 شرح طرح و تصویب است این طرح باید از اصول
 شریعی برای برنامه هر هیأت دولت بنده پس از اینکه
 تمام این مراجع دیدند و قراردادش تنظیم شد باید عیناً
 تقدیم مجلس شورای ملی شود که نمایندگان محترم
 استحضار داشته باشند اینست بطور کلی آنچه که بنظر بنده
 رسیده است که در جواب بیانات شیوائی آقای رامید گفته
 شوند البته آنچه که مربوط است آمار و ارقام و برنامه های
 که باید انجام شود و طرحی که باید از محل این
 وامها انجام شود قطعاً جواب لازم را آقای وزیر آب و
 برق به استحضار خواهند رسانید (احسن).

ولیس - آقای صادق احمدی فرمایید (گفته شد
 پسندند) آقای مهندس روحانی فرمایید.
 مهندس روحانی (وزیر آب و برق) - جناب آقای

استاد شایسته جناب عالی واقع کنم و اکثریت محترم مجلس
 را مؤمن باین مطلب بکنم که این لایحه بتفصیلاً
 است و بتبع برنامه توسعه اقتصادی است که در ری
 آن برنامه جناب عالی آنقدر تکیه فرمودید و آنقدر
 تمجید فرمودید این برنامه را در نظر شما خواهد رسید
 (کبیری پس جناب عالی هم از بن دفتر سخن میگوید)
 (مهندس آملی - ایستادن) از ه تلف صحبت می کنند
 توضیحاتی که دوست عزیزم جناب آقای دکتر بزرگان بنده
 فرمودند با اطلاعات وسیعی که در امور اقتصادی دارند
 بنده را بی نیازی کند که راجع به برنامه و برنامه ریزی
 توضیحات مفصلی شرح کنم بطور کلی روزی که برنامه
 عمرانی است که دولت شروع شده منظور که فرمودند
 خیلی دقیق که پیش بینی میند برنامه خرج بود ۱۰۰
 میلیارد ریال که از این ۱۴۰ میلیارد ریال ۱۰۰ میلیارد
 از امکانات داخل از درآمد های داخل تجهیز میشد و
 ۴۰ میلیارد ریال باقی می ماند و از کتور های خارجی
 انجام شود برای ملتی که پیشوانه اقتصادی کلش است
 برای ملتی که پیشوانه زندگی سالم و اعتدال اقتصادی
 مناسب است ساختن و هم مبلغ که از لحاظ اقتصادی
 توجیه بشود هیچ اشکالی ندارد و امور و تومی که
 ۶۰ سال پیش وجود داشت امروز صحیح نیست و خود
 جناب عالی هم اشاره فرمودید و بنده حاضرت ندارم راجع
 به این موضوعی که فرمودید نمایندگان محترم مجلس
 استیاض اسرار را بتلیغ کنید جناب آقای رامید توجه
 بفرمایند روی سخن جناب عالی است (رامید -
 دورویی شاهدستم) در اینکه این لایحه که کب
 مجبوری است هیچ تردیدی نیست اگر ما
 حاجت نمیدیدیم که مجلس با اجازه بدهد برای گرفتن
 اشتیاض و خرید کالا از خارج برای خرید خدماتی که باید
 بازار بپرداخت شود مسلماً دولت از اختیار ارانی که داشت
 استفاده میکرد و به استناد همین قانون اساسی است که
 جناب عالی به آن توجه فرمودید که ما امروز در حوزتوان
 قانون داریم و از جناب عالی و از مجلس محترم شورای ملی
 درخواست اجازه کردیم اگر دولت میتواند بسورد از

خارج کسب اعتبار کند و جنس بخره و به اشغال بپردازد
 که احتیاجی نداشت بیاید و لایحه جدیدی تقدیم مجلس
 نکند بنابر این بنده درودگه عرض میکنم که ما قانع
 هستیم که این کسب میوز لازم است و شام فرمایشات
 جناب عالی به این ترتیب بدهم خودم جناب عالی
 فرمودید وام برای توسعه اقتصادی ملکت برای احتیاجی
 سطح زندگی ملکت مورد اعتراض نیست و حق میدهد
 که چنین وامی اخذ بشود مشروط بر اینکه توجیه اقتصادی
 بتوانیم بکنیم مشروط بر اینکه ملت ایران بتواند این
 مبلغ را بپردازد بکنند مشروط بر اینکه برنامه های توسعه
 اقتصادی هر کدام خود نگهدار باشند و در امتدادی برسی
 ملت تحصیل بکنند و این آرد درآمد را در اختیار بگیرند
 در کیسیون عرض کردم ما میتوانیم به اندازه حجم همین
 سال برای شما طرح بیابورم و تصمیم گرفتیم که یک
 مقداری از آنرا بسپاریم و اکنون آورده ما ملاحظه
 فرمودید ولی در جلسه علمی مجلس انکار آنرا بنده هم
 ها نیست من دعوت میکنم از نمایندگان محترم که در این
 علاقه مندند به مطالعه این طرح ها تشریف بفرمایند
 طرح های زیادی در طول برنامه سوم و حتی برنامه دوم
 تهیه شده است و این طرح قابل مطالعه و توجه است و
 مسلماً نمایندگان محترم با توجه به احتیاجات مرکز
 ناخشیاختیاض و احتیاجاتی که ملکت دارد قسمت اعظم این
 طرحها را مطالعه کرده اند خلاصه این طرحها خلاصه
 آنچه که مورد علاقه جناب عالی است از احوط توضیح
 جغرافیائی طرحها در این کتابچه مندرج است که به
 اصناف کمیونیون برنامه مجلسین داده شده هر کدام
 ازخامها و آقایان نمایندگان محترم بخواهند این
 اطلاعات را در اختیارشان قرار بگیرند (دکتر آلوی - این
 راه برای فرمایید که میسر است) (دکتر آلوی - این
 کتابچه بسیار مفید است بفرمایید برای همه فرستند تا
 از برنامه ها مطلع شوند) اشکالی ندارد از صورت خلاصه
 برنامه های عمرانی ملکت ما برای تمام نمایندگان
 منتهربا ملاقات لازماً تقدیم خواهم کرد (مهندس رفیع -
 این مفیدتر از همه گفتگوه است) اسامی آقایان

رامید فرمودند که سوزی از این طرحها را ما بدهند تا
 ما بدانیم که طرح چیست بنده نیز خواهم وقت محترم
 مجلس را با کنگن جزه بجزه این مطالب تلف کنم چون
 امروز فرمودند بنده عرض میکنم این ۹/۹ میلیارد وامی که
 برای بخش کشاورزی و آبیاری هست میباید و تصد و پنجاه
 میلیون ریال چون فرمودید عدد بزرگ بنده عرض میکنم
 و میدانم غشته نام میکند اگر عرض نمیکردم توضیح میدادم
 که دولت طرحهای لازماً را در اختیار ندارد عرض کردم در
 بخش کشاورزی و آبیاری هست میباید و تصد و پنجاه
 میلیون ریال باقیست از اعتبارات خزانه استاقه بنده بود
 این طرحها به نام برسد در پیش صنایع و مصادف جمماً
 ده میباید و تصد و پنجاه میلیون ریال باقیست و از خارج
 گرفته بشود تا طرحها به نام برسد در بخش نیرو و سوخت
 جمماً بیستون یک میلیارد و شصت و نود و دو یک میلیون ریال
 در بخش ارتباطات و مخابرات جمماً پانزده میلیارد و صد
 و پنجاه میلیون ریال در بخش بهداشت و عوشت یک میلیارد
 چهارصد میلیون ریال در راههای دریایی سه میلیارد و صد و
 شصت میلیون ریال و بالاخره جمماً شصت میلیارد و شصت
 و چهل و شش میلیون ریال و شاید در حدود چند صد
 مختصری از تقریبی بیست شده که جمماً شصت میلیارد ریال
 در لایحه بود جمماً ۱۳۵۰ دولت تصویب کرد و لایحه
 سؤال میفرمایند این مبلغ زیاد درجه طرحهای خرج
 میشود و شامل علاقت باشد که بدهاند که ساختمان دوسم
 بر روی رودخانه ارس و ساختمان شبکه آبیاری سد محمد
 رضا شاه و سد شامعاب کبیری روی زاینده رود شبکه آبیاری
 رودخانه زرتشتی و ساختمان سد درپوش کبیری روی
 رودخانه ک ساختمان سد شامه پور از رودی رودخانه مهاباد
 ساختمان سد شامعاب کبیری روی زاینده رود شبکه آبیاری
 سیستان توسعه عمران و احداثهای بزرگ کشاورزی و
 دامپروری و طرحی عمرانی داشت قزوین که چند روز
 پیش شاهدش آرا ما هر بازدید فرمودند و مورد رضایت
 ایشان قرار گرفت و نمایندگان محترم هم که حضور

داشتند تأیید میفرمایند که کاری انجام شده است یا خیر و توسعه ساختمان سد فرحناز دیهولی و تأسیسات مربوطه که متعرب به خانم بهیدا خواهد کرد در سد بهائیان فرح ساختمان و شبکه آبیاری مربوطه که مشمول اجراء هستیم و در حوضه انتخابیه جنبانیلی قرار گرفته (رامبد - همه همکلامه مورد علاقه بنده است) چون ضمن سد های مختلف از سد که در حوضه آزاد انتخابیان رود چشم فرمودید عرض کردیم سدی که کارخانه ذوب آهن، صنایع پتروشیمی که در افراد ادرار می آید آن با مؤسسات مربوطه امتداد خواهد داد و شاید قراردادش برای تصدیب بصری صورتان تقدیم شده باشد کارخانه های جدید خود، کارخانه های نفتی، گاز، آب، ایجنده ساخته به تعداد معینی، کارخانه های پتروشیمی که در تهران، سیلان، جنوب، کارخانه مواد منفجره، کارخانه ساخت نخلن، کارخانه ماشین سازی تیریز، کارخانه توبه آلودنیومینو به قطر فیت ۳۰ هزار تن، کارخانه ماشین سازی اروک، صنایع پتروشیمی که در اهواز، سیما، نوسین ساخته می شود، کارخانه های شیمیائی شیراز، مشارکت با سرمایه گذاران خصوصی برای توسعه صنایع داخلی از قبیل میدان نفتی و غیره هر کدام که مایل باشند دولت شرکت میکند در کنار قند و غیره، خط انتقال فرحناز تفریق - تهران، نیرو گداهماهان، کارخانه برق فرحناز با قدرت ۳۰۰ مگا وات، کارخانه برق تیریز با قدرت دوازده هزار کیلووات، خط فشار قوی منجیل - پهلوی - خط فشار قوی لوشان - منجیل (نوسلی - خود منجیل چلوهر) نام شده روشن میشود، خط برق بندر پهلوی - خط فشار قوی زرت، رودسر، خدمات مدیریت برق (رامبد - خیلی متأسفم هیچ از مائش اسم بر روی عرض میکنم شبکه برق تهران) از یک نفر از نمایندگان کارخانجات شهرستان به فرمایشی، عرض میکنم و اهل از تهران در شمال ایران خط انتقال به محمددر شاه پهلوی به تهران، توریو زار انودهای سووچاها به محمددر شاه پهلوی، شبکه برق آصفهان، شبکه برق شیراز، و سانترال بخاری شیراز (آرشی استیجانی) راجع به شهریار فرماید) راجع به شهریار آصفهان استیجانی این مجوز حومه تهران است (ارشی استیجانی) متشکرم) شبکه توزیع برق تیریز، تولید برق منطقه خراسان، شبکه توزیع برق خراسان، توسعه توربین های

آبی منجیل بقدرت ۵۷۰۰ کیلووات انتقال و توزیع برق در سراسر گیلان و انتقال و توزیع برق در دامغان، بابل، ساری، آمل، انتقال خط تهران، مازندران، کرمان، نیروگاه و شبکه کرمانشاه، نیروگاه و شبکه کرمان، نیروگاه و شبکه مهران، برق کوهک، متوسط مثل کاشان برق ۲۷۰۰ هزار شهر، برق شهرهای کوچک که مورد علاقه جنبانیلی است، متوسط تولید گاز از صنایع گاز مملکت از خوزستان تا آستارا که بازم از محل حوضه انتخابیه جنبانیلی در میشود و بنده مدفرت میخوانم سؤال جنبانیلی مأمور جواب کرد که سه مأمور صنایع (سیدحسوزی - بسیار جالب است که بیارمه ما از بدین مملکت آبجیای اینکها مطالب میسر است) بگیریم باز بپوشیم بنده میبزم راههای اصلی بر نامه دوم طرح دوم راهسازی طرح سووچاهازی طرح راههای فرعی در حدود ۷۰۰۰ کیلومتر بخردن سوایل و راهداری برای نگهداری این راهها، خسری و سوایل و تجهیزات راه آهن، راه آهن شرق فخرانه - قطور، خراسان بنده که بدرعای، ارتباطات تلفنی و تلگرافی تهران، شهرستانها، شبکه مکتروویو ساختمان مخابراتی مرکز و تلویزیون - ویرل گذاری راه بین کاشان، ناد آصفهان - بافق به منظور حمل متوسطه تنه از تن از اوزم و مواد اولیه ذوب آهن، در فصل تسهیلات بهداشتی جسمه سمنو شدت میبازند و برای اوزم که گرفت در فصل نیروی انسانی حدود ۳۰ میلیون ریال خواهد بود، رودسر، خدمات مدیریت و هنرستانهای حرفه ای است، فصل عمران شهری از قبیل کشتار کاهها، اغاثات خیابانی و غیره جمعا ۵۰۰ میلیون ریال و ملی میگیریم، رقتش ناچیز است چون مبلغ عمده اینکار هائظور که جناب آقای رامبد اشاره فرمودند از صنایع داخلی تأمین میشود، در هر صورت بنده منظورم نبود که وقت نمایندگان محترم را بگیرم این مطالب را در کمیسیون هم عرض کردم (رامبد، وقت ما برای همین چیزهاست) ولی چون فرمودید به تفصیل عرض کردم و امیدوارم که قانع شده باشید گزارش توجیهی و اقتصادی این سد ها آنچنان است که اگر سدی از لحاظ اقتصادی

معارض سالیه اش بیش از درآمد سالیه اش باشد از نظر ملت ایران از نظر تولید مملکت مسلفاً این طرح کاملاً این مراحل از توسعه اقتصادی محکوم میکنند و خودمان منطوقه ساختن، یکی از دلایلی که بعضی از سد های مورد علاقه دوستان محترم در این بر نامه فعلی نیست ساخته میشود بدلیل همین توجیه اقتصادی است که مورد علاقه نمایندگان محترم قرار گرفته است این بطور کلی استتلال و دلایلی بود که بنده در جهت گرفتن و اباد لزوم گرفتن این وام و لزوم توسعه راه اقتصادی در حدود ۷/۱۰ (شش و دهم درصد) و سرمایه گذاری در حدود ۳۰۰ میلیارد ریال در بخش دولتی و مابقی در حدود ۱۷ میلیارد ریال در بخش خصوصی و توسعه صنایع خصوصی با حمایت دولت عرض کردم اما دسترسی که آقای رامبد با اصل ۵۵ قانون اساسی فرمودند درست تیریز جوابیخاسته فرمودند بنده استناد میکنم بر مابضات جناب آقای رامبد ایشان ضمن مفاکر ایشان فرمودند که اگر دولت بیاورد و طرحهای خوشی را ارائه بدهد و توجیه اقتصادی این راهها را از خود مردودیت نمایندگان محترم باشد قبول و تصویب و تأیید برساند ایشان تأیید میکنند نطوباً تأیید این مطلب است که این قانون خلاف قانون اساسی نیست و جنبانیلی قول داده اند خلاف قانون اساسی نیست لاجله تأیید باید در کار دولت اتفاق بکند و ضمن مخالفت با اوراق دولت از ادغام و امانت های بکنند و به این مناسبت مخالفت فرمودند و الا اگر مافیر قانون اساسی بود شما نمیفرمودید که نیروی انسانی که توجیه اقتصادی این طرح در حدود نمایندگان محترم داده میشود با این قانون موافقت میکنم (مهندس ارنج - خوشنام هم پیشنهاد اصلاحی دادند دلیل بر این است که این قانون را قبول دارند) صحیح است فرمودند چه ضماش دارید که بد از تصویب این لایحه ۶۰/۹ میلیارد ریال وام پس دولت بخواهد از این که بوجه مملکت کم می آید صورت درست تصویب بشود بنده استتلال میکنم که بین بر نامه واقعی کشور و بر نامه توسعه اقتصادی مملکت هیچ فرقی نیست اینها باید یابای هم اجرا بشوند تا

تضمین امنیت و ثبات اقتصادی مملکت را که بازم لازمه امنیت است بکند اگر شما حق و بر طبق قانون اساسی و به اتفاق آراء و خود جنبانیلی هم تأیید فرمودید رأی دادید که ممالک ایران نفوت بیه واقعی مملکت راجع بشود و لایحه ای که از آن استنکار کامل دارید حمایت کردید و تصویب شد می توانید فکر کنید که جنبانیلی حق طبق قانون اساسی عمل کردید و اگر دولت منظور این بود که طبق اصل ۲۴ از استتلال لایحه ای که مطالبی که ممالک است مملکت است استنکار کند لازم نبود که لایحه ببطول بیارود با استنکار باصل ۲۴ قانون اساسی که میگویی بستم چند ماهه و مقاله نامه ها استای امتیازات که صلاح ملت باشد دولت میتواند از استتلال استنکار این فرست کردن از ادب مجلس خواهد داد میرفت و این را عمل میکند و بعد از مدتی که موضوع استتار این میرفت میآید مجلس تقدیم میکرد و بنا بر این تقدیم لایحه ببطول دلیل بر این است که موضوع استتاریت و بنا بر اصل ۲۵ استتار این دولتی هر عنوان که باشد خواه از داخله خواه از خارجه با اطلاع و تصویب مجلس شورای ملی خواهد بود و این لایحه را با توجه به این اصل تقدیم آقایان کردم و شما هم با توجه به این اصل مورد تصویب قرار خواهد داد و این لایحه هم هیچ و عفری با آن ندارد دولت در مورد ادب از مؤسسات دولتی کشورها خارجی به کمیسیونهای مجلسین تقدیم میکنند از طرف دیگر هر وقت که وامی از مؤسسات مختلف میگیریم بلا واسطه موضوع واردا با اطلاع مجلسین - سرمایه تقدیم میکنند و شما با و این وام و دودین وام اگر دیدید که دولت کاری در راه صلاح و صرفه مملکت نیست میتوانید رأی کثرت بدهید که صلاح دولت را استتار کنید و آن طرفی را که ممالک مملکت بیدین با این طریق عمل نکنید مسلماً تصویب لایحه تصویب بیه واقعی مملکت یا تصویب لایحه بنده اقتصادی مملکت که این لایحه ای است کامرا درود تقدیم کردم هیچ فرقی ندارد فقط باید شما را تأیید کنید که آقایان که میکنند صلاح مملکت است آنهم که میکنند توجیه اقتصادی برای آن وجود دارد و آنچه که میکنند برای اطلاع نمایندگان و رتشر رساندن اغلب نامه مردم

است که بدان استناد فرمودید بنده از مدتی است که توضیح بیشتری عرض کنم بدون تصویب مجلس شورای ملی امتیاز تشکیل شرکت عمومی هیچ عنوان از طرف دولت داده نخواهد شد امتیاز کارخانه برق مالتی جناب آقای رامید این امتیاز است این را عهده داری محل به آخر شرکت خصوصی داده به استناد قانون این امتیاز را داده و آن قانون را هم در مجلس مطرح کردن و نمایندگان محترم تصویب کردند منتهی تصویب این است که نمایندگان شما ممکن است بوسمت تمام کلمه باند ممکن است شما اعتقاد داشته باشید بدولت يك چیزی را کواچتر موجزتر تصویب برسانید اگر مجلسین مایل باشند برای اکثریت بر این اثر بگیرند دولت اختیار بیشتری میدهند اگر مایل نباشند از دولت میخواهند نه امتیاز قوانین بلکه قراردادها را بکنند اینها مایلیم ما هم از این به اطلاع مجلس برسانند و با تصویب مجلس شما هم منوط به رأی مجلس است اما نکته در بسیاری از موارد مورد شرکتها این اختیار را داده ام و امروز مدعا شرکت بهایت میرسد شما اگر به مذاکرات دوره های امین مجلس شورای ملی مراجعه فرمایید بلا محاظه مکتبیکه ما هم امتیاز کارخانه کربت سازی تیریز در زمین مجلس شورای ملی تصویب رسیده و بسیاری از قراردادهای شرکتهای دیگر ولی امروز در برنامه اقتصادی مملکت اجازه نمیدهد که شرکت يك میلیون ریالی یا يك میلیون ریالی قراردادش را امتیاز نامه های به تصویب مجلس برسد این است که با چنین کلمه تصویب اجازه داده اید که دولت این کار را بکنند اصل قانون اساسی میگوید ساختن راههای آهن یا شمشه خواص بخرج دولت خواص بخرج شرکت و کمیائست هم از داخله و خارج منوط تصویب مجلس شورای ملی است يك روزی این توهم بود که ساختن راهها صحیح نیست که بدون اجازه مجلس باشد شاید تکلف دیگری کرده بود امروز مردم از ما راه میخواهند (رامید) قانون اساسی این چیزی است که نوشته شده (اجازه داده است اینجا نوشته است تصویب ، با تصویب برنامه عمرانی اول با دوم یا سوم با بودجه های مملکت که نوشته مبلغ

۵۵ میلیارد است برای اراضیات شما بدولت اجازه میدهند کارها را با سازد ولی از دولت نخواهت اید که بزیاید بگوید عرض را هم آن هزاره چهارصد میلیمتر است با طول فلان راه از کجا شروع میشود و به کجا خاتمه میدهد و یا از فلان جا کجا میگذرد درجه اول است خاکي استاسفالت است اسفالت سرد است خرچش چند میشود این اصل در قانون اساسی است در آن روز تصویب مجلس را میخواسته اند که به تصفی شود یا به اینجا بنابر این کلمه تصویب آطور است که نمایندگان محترم بر سر مجلس حاضر اگر ما بگوئید که تمام قرارداد را جزء

کرد و منظور دولت تسریع برنامه توسعه اقتصادی است و امیدوارم با رأی مثبت خودتان دولت را یاری و کمک فرمایید که بتواند این برنامه سنگین افلاخی را که مورد علاقه شاهنشاه ما است و میخواهند بنفع مردم و اکثریت روستائین این مملکت و کارگر و کشاورز این مملکت اقدامات سر به موت بگیرد ما بتوانیم ثنویات مبارک مملکت را اجرا کنیم (احسن)

ولیس - نظرد دیگری در ماده واحده نیست (افلاخی) (نشد) در کتاب آخر خلاصه نظری نیست ؟ (افلاخی) (نشد) پیشنهادی از طرف فرآ کسیون حزب مردم داده شده است که در کمیسیون تصویب نشده فرات میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

احتراماً بصورت پیشنهاد بین المللورین تقاضا دارم ماده واحده لایحه راجع به توسعه خرید ماشین آلات وسایر لوازم برای اجرای برنامه عمرانی سوم بشرح زیر اصلاح کرد

که قبل از جمله «بوقوع اجرا» بگذارد بیای هشتم وزیران «مجلس شورا» قید شود و بعد از جمله «بوقوع اجرا» بگذارد مطالب بعدی حذف گردد. با تقدیم احترام. رامید (دکتر زیران) بنده این پیشنهاد چاپ نشده است. **ولیس** - این پیشنهاد بین المللورین بود مورد کمیسیون تصویب نرسیده است. آقای رامید به فرمایید.

ولیس - بنده توضیحاتی که درباره این پیشنهاد باید عرض کنم ضمن بیان تفصیل خود در کلیات لایحه بر سر رسد هم از این چند دقیقه استفاده میکنم که فقط بر سر «مجلسین محترم بر سرانم علاوه بر این که مطالبات جناب آقای وزیر آب و برق قسمتی در تشریح مطالب بنده بود و مطالب من صرفاً مختصر و محدود است به آنجه که در صورت مذاکره استقیده خبلی تشکر میکنم توضیحاتتان را زیور بود این بفرمیدند کافی واقع کننده نبود اینجا بحث با کمال راحتی خیال بلا یلاجه شما رأی مخالف قانون داد اگر این پیشنهاد تصویب نشود.

سجده زوری - به فرماید بکنم مرتبه دیگر پیشنهاد را بخوانند توضیحی در پیشنهاد داده شد (چند نفر از نمایندگان - پیشنهاد بکنم را دیگر خوانده شود). **ولیس** - پیشنهاد مجدداً خوانده میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

احتراماً بصورت پیشنهاد بین المللورین تقاضا دارم ماده واحده لایحه راجع به نحوه خرید ماشین آلات وسایر لوازم برای اجرای برنامه عمرانی سوم بشرح زیر اصلاح کرد که قبل از جمله «بوقوع اجرا» بگذارد بیای هشتم وزیران «مجلس شورا» قید شود و بعد از جمله «بوقوع اجرا» بگذارد مطالب بعدی حذف گردد. با تقدیم احترام. رامید

نمایندگان - به فرماید توضیح بدهید **ولیس** - آقای رامید بفرمایند **رامید** - مطالب بنده در کلیات این بود که دولت

حق تصویب لایحه تمام ندارد و مجلس باید تصویب کند در این لایحه که نوشته شده طبق تصویب دولت قائل اجرای است من تقاضا کردم که ما این لایحه را به مجلس این تقاضای بنده است توضیحات جناب آقای وزیر آب و برق این بود که چند صد لایحه امین شود آورد مجلس کار عمرانی مملکت خواهد خوبید و همین اجازه کلی شما برای تصویب کافی است بفرماید آن تصویب کافی نیست و باید به مجلس بیاید **ولیس** - نسبت به این پیشنهاد نظری نیست ؟ (افلاخی) (نشد) به این پیشنهاد رأی میگیریم خانواد آقایانی که موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (کلمه همه سرخاستند) تصویب شد نسبت به لایحه باوروه اخذ رأی میشود (اسامی نمایندگان به ترتیب آبی و سیله آبیان)

مهندس سائلی - دکتر کبان (منشی) اعلام در محل نظر اخذ رأی بعمل آمد

آقای باغان - دکتر کلالی - دکتر عدل - توسلی - **مهندس آصفی** - **مهندس روشانی** - دکتر زیران - **بنام** - **جبابانی** - **مهندس اربوع** - دکتر امین - **بوشهری** - **موقر** - **سرمستی** - **مهندس اصداری** - **رهبر** - **مهندس فیروزعلی** - **بانو نریت** - **دکتر هنوردی** - **لوازه** - **ارنجانجانی** - **دکتر مسقطلم** - **کبیری** - **دکتر الوونی** - **دکتر رضانی** - **افغانی** - **بیاننده** - **رضوی** - **بیراد** - **کسرائی** - **روحانی** - **مختی مهر** - **دکتر ضیائی** - **دکتر حاتم** - **چراغی** - **امیراحمدی** - **حیدر سائلی** - **البرزی** - **سیفی** - **موسوی** - **مقامی** - **مهندس عطائی** - **دکتر میدخت** - **مهندس صدیقی** - **دکتر وهاشمی** - **دکتر عنقل طباطبائی** - **ظفر** - **دکتر اشاده** - **رامید** - **طهستانی** - **دکتر موتقی** - **امینی خراسانی** - **فهرانی** - **مافی** - **مهندس اسماعیل جلالی** - **زند** - **پروین** - **لوفوی** - **امام بروخ** - **سرتیپریور** - **مهندس والاد نامی** - **شاخلوی** - **میراد** - **دکتر مدنی** - **نوربخش** - **غنیپور** - **کرمانی** - **مبارکی** - **مهندس آرشانه** - **صادق احمدی** - **دکتر اسدی** - **دکتر آرزو** - **مهندس پرویز بهبودی** - **ساکینانی** - **میرافضل** - **سید زوری** - **احتمانی** - **مهندس زارآورد** - **ادیب سیمی** - **دکتر بنگالی** - **سرتیپ حکیمیانی**

سرلشکر نکوناد - درجه یک - کورس - وزیر کزراه - دکتر
نجیبی - نصیری - بدرالحاجیان - علی مرادی - دکتر
حکیم شوشتری - زهتاب فرد - جاوید - حکمت زردی -
شیخ الاسلامی - ذبیحی سلطان احمدی - کلاشهر مرزی -
کنگرولو - دکتر زعفرانلو - دکتر جعفری - صدقی کیوان -
بانوفقیسی - مهندس کیا - طابعلبارزادوسری - قلمه جوهری -
مهندس زبانی - مهندس ریاحی - متولی پاشی - دکتر
محمدزاده - یوردایی - بهادری - قاسم ادری - جهانگیری
فوقی - جهانشاهی - دکتر باقری زردی - مهندس پرومندی -
مهندس کانکر - پزشکی - باغشیشه - میرهادی -
کیهان یمنانی - دکتر سارباناد - دکتر آملی -
فاروقی - مهندس زنجابانی - جیدعلی مالتی - محمود گل -
طیلباطائی - رجائی - دکتر صالحی - بالاخالو - دکتر
کیان - مهندس سائینی - مهندس میمنی - ملکر اوردانی -
سیلانی - دکتر سعید - مجد - گمانلو - غلام یگان -
پیروزی - اوزار - دوستان - دکتر امامی - مهندس امدی
سبح - دکتر رضوی - دکتر اسکندرباری - مهندس
جلالی نوری - موسوی - دکتر محمد وزیر - مصلوبی
نائینی - صفی پور - دکتر رشتی - فخریطیلباطائی - اهری -
مهرزاد - دکتر حبیبی - مهندس مالک - مهندس میمنی زند
(آراء) مأخوذه شماره شد و نتیجه رفراز زیر اعلام
گردید:

آراء موافق ۱۱۴ رأی .
آراء سفید (بعلاमत امتناع) ۲۶ رأی .
آراء مخالف ۱۸ رأی .

رئیس - لایحه با ۱۱۴ رأی موافق تصویب شد
برای تصویب به مجلس شرفراستاده میشود .

موافقین - آقایان : دکتر کلالی - مهندس کانکر -
دکتر حکیم شوشتری - علی مرادی - ذبیحی سلطان
احمدی - مهندس زردی - بدر صالححاجیان - ملکزاده
آملی - میرافضل - وزیر کزراه - دکتر مهدزاده -
جهانشاهی - دکتر کیا - قاسم ادری - مهندس پروشانی
دکتر امین - درجه یک - پزشکی - سیلانی - بانوجهانانی
مهندس اصاری - ارسنجانی - پرنده - اوزار - مهندس

مستوفی - موسوی مارکوئی - میر های - سرلشکر
نکوناد .

رئیس - آقای مهندس روحانی برنامید .

مهندس روحانی (وزیر آب و برق) - بنده موقیبه
خود میدانم از رأی اعضای که مجلس محترم شکر کند
ملی با ایراز اقتصادبولت دادند شکر کنم و بنده شکر
میکنم از این لایحه که نفع مملکت و در راه توسعه
اعضای و پیشرفت زندگی مردم اشتاده و از رأین
که نمایندگان محترم دادند برای اصلاح مملکت استافاده
شود (احتشاد) .

**۵ - تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای معاون
وزارت اقتصاد**

رئیس - آقای دکتر ضیائی برنامید .

دکتر ضیائی (معاون وزارت اقتصاد) - با
اجازه مقام محترم ریاست بطوری که نمایندگان محترم
اطلاع یاراند مؤسسه استانداران ایران را یعنی ازسایع کمک
هائی میکند و در مورد بعضی ازلاها که استانداران شدند
باید مؤسسه استانداراندرحمانی ایجاد بنده پیشنهاددهد است
یک مادهای بقانون تأسیس مؤسسه استانداران ایران
اضافه شود بنده لایحه مرطوبارای تصویب تقدیم بنمایم .

رئیس - به کیسیون های مرطوب فرستاده میشود:

۶ - تقدیم دو فقره لایحه و یک فقره صورت ویر دیون

بوسیله آقای معاون وزارت دارائی

رئیس - آقای فردی مصلوبی برنامید .

فوقامدمدی (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام
محترم ریاست مادامواحدی است برای کسب اجازه برای
یک باب عبارت جهت ایجاد بیمارستان برای آسیب دیدگان
از سوختگی . قلمه زمینی است در کنار بیمارستان
هدایت درخیابان معدی پندی در کوچه پنجاه و هشتادی
و خیابان لاله زار که بنا به پیشنهاد خود که منصف تنظیم
اجازه شده است و بیمارستان جمعیت حمایت آسیب دیدگان
از سوختگی اختصاص داده شود لایحه را برای تصویب تقدیم
بنمایم .

رئیس - به کیسیون های مرطوب فرستاده میشود .
فوقامدمدی - بطوریکه استحضار دارد برای اشتش
طیارات خارج درفردگاههای کثور عوازی وجود دارد
که سوجب آئین نامه خاصی مصلوب میشود با وضع ضعی
فردگاههای ما و عوازی که در سایر کشورها مصلوب
میشود حال حاضر این عوازی متناسب نیست مادامواحدی
در این مورد تقدیم میشود برای کسب اجازه که این
عوازی با نظر وزارت راه و وزارت دارائی تهیه و تنظیم
و پس از تصویب مرحله اجرا گذارود شود تقدیم و
استحضار تصویب دارد .

رئیس - به کیسیون های مرطوب فرستاده میشود .
فوقامدمدی - یک فقره . هم تقاضای تصویب دیون سال
۱۳۴۵ است که طبق آئین نامه بایستی در کیسیون کثور
مورد رسیدگی قرارگیرد تقدیم مصلوب ریاست میشود که برای

رسیدگی به کیسیون بودجه ارجاع برنامید (مهندس
جلالی - مرطوب یکمادامه است - مرطوب مؤسسه اصلاح
بذر دهال است) - مصلوب غنم مصلوب ۱۳۹۹ مهندسین .
رئیس - به کیسیون بودجه فرستاده میشود .

**۷ - شور اول گزارش کیسیون کثور راجع به اصلاح
ماده ۲۹ قانون انتخابات مجلس سنا**

رئیس - شور اول گزارش راجع به اصلاح ماده ۲۹
قانون انتخابات مجلس سنا مطرح است قرأت میشود .

(شرح زبرقرارتشد)

گزارش شور اول از کیسیون کثور
به مجلس شورای ملی
کیسیون کثور در جلسه ۱۳ خردادماه ۱۳۴۵ با حضور
آقای سراج حجازی معاون پارلمانی وزارت کثور لایحه
شماره ۱۰۵۴۲ - ۱۳۴۵/۱/۱۵۰ دولت راجع به اصلاح ماده
۲۹ قانون انتخابات مجلس سنا را که بشماره ۱۸۰۰ چاپ
گردیده مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی شرح زیر
تصویب نمود .

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم مینماید.

لایحه مربوط به اصلاح ماده ۲۹ قانون انتخابات مجلس سنا

ماده واحده - ماده ۲۹ قانون انتخابات مجلس سنا مصوب اردیبهشت ۱۳۳۸ بشرح زیر اصلاح میشود.

ماده ۲۹ (اصلاحی) - مدت عضویت مجلس سنا خواه برای اعضائیکه از طرف شاهنشاه معین میشوند و خواه برای آقبای که از طرف ملت انتخاب میگرددند چهار سال است مقررات این ماده در مورد دوره‌های مجلس سنا رعایت میشود.

مخبر کمیسیون کشور - مصطفوی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (المطهری نشد) بودردر شور مایه واحده رأی میگیریم خواهش میکنم خانها و آقبای که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) توضیح میداد مایه واحده مطرح است نظری نیست؟ (المطهری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست عظمای مجلس شورای ملی

با احترام پیشنهاد مینماید. لایحه مربوط به اصلاح ماده ۲۹ قانون انتخابات مجلس سنا بطریق زیر اصلاح شود:

ماده واحده - ماده ۲۹ قانون انتخابات مجلس سنا مصوب اردیبهشت ۱۳۳۸ نسخ و ماده زیر بحال آن تصویب میشود.

ماده ۲۹ - مدت عضویت مجلس سنا خواه برای اعضائیکه از جانب شاهنشاه معین میشوند و خواه برای آقبایکه از طرف ملت انتخاب میگرددند چهار سال است مقررات این ماده در مورد دوره فعلی مجلس سنا نیز لازم الزامی است. انتخابات مجلس سنا در هر دوره تقنینیه همزمان با انتخابات مجلس شورای ملی باید انجام شود.

روز یکشنبه ۴۵/۳/۸

۱ - سؤال آقای بیری از وزارت دارائی.

۲ - گزارش یک فدریشی راجع به اجازه ترمیم فوق‌العاده نابت ارزی مأمورین خارج از کشور وزارت خارجه.

شماره چاپ ۱۸۲۰

۳ - گزارش شور اول راجع به اجازه خرید فرش و سایر اشیاه تزئینی مورد نیاز مأمورینک های سیاسی شاهنشاهی خارج از کشور. شماره چاپ ۱۸۹۱

۴ - گزارش شور دوم راجع به تأسیس و توسعه صندوق کشاورزی ایران. شماره چاپ ۱۸۶۲

۵ - گزارش کمیسیون بودجه راجع به متمم بودجه

سال ۱۳۴۴ کل کشور. شماره چاپ ۱۸۶۳

رئیس - با اجازه خانها و آقایان جلسه را ختم می‌کنم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز یکشنبه خواهد بود.

(۱۵ دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مهمنس **عبداللہ ریاضی**

در لایحه شماره ۱۸۵۷ مربوط به اصلاح ماده ۲۹ قانون انتخابات مجلس سنا پیشنهاد مینماید ماده واحده بشرح زیر اصلاح کرد:

ماده ۲۹ (اصلاحی) - مدت عضویت مجلس سنا خواه برای اعضائیکه از طرف شاهنشاه معین میشوند و خواه برای آقبایکه از طرف ملت انتخاب میگرددند چهار سال است و انتخابات مجلس مزبور همزمان با انتخابات مجلس شورای ملی در یک روز انجام و خاتمه خواهد پذیرفت.

تصریح - مقررات ماده اصلاحی فوق در مورد دوره فعلی مجلس سنا نیز لازم الزامی مینماید. با تقدیم احترام - ادیب سمیعی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم ماده ۲۹ بصورت زیر اصلاح شود. ۲۹ (اصلاحی) - مدت عضویت مجلس سنا چهار سال است. مقررات این ماده در مورد دوره فعلی مجلس سنا نیز لازم الزامی است. دکتر اسفندیاری

رئیس - لایحه پیشنهادها برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط رجوع میشود

۸ - قرائت دستور تعیین موقع جلسه بعد ختم جلسه
رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

دستور جلسه ۳۷۰